

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดศรีสะเกษ

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974 -17 - 2861-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF READINESS IN PARTICIPATING IN EDUCATIONAL
MANAGEMENT OF SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
IN SI SA KET PROVINCE**

Miss Padungpron Thummada

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Educational Administration**

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974 -17 - 2861 – 1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ
องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

โดย

นางสาวดวงพร ธรรมดา

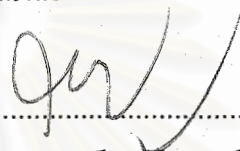
สาขา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

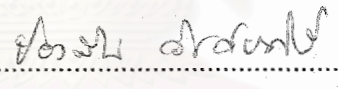
อาจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ

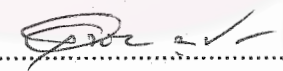
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผดุงพร ธรรมดา : การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ องค์การบริหาร
ส่วนตำบล จังหวัดศรีสะเกษ (A STUDY OF READINESS IN PARTICIPATING IN EDUCATIONAL
MANAGEMENT OF SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN SRISAKET PROVINCE)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. ปองสิน วิเศษศิริ, 156 หน้า. ISBN 974 - 17 - 2861- 1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ องค์การบริหาร
ส่วนตำบล (อบต.) จังหวัดศรีสะเกษ ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไปโดยศึกษาจาก อบต.ทั้งหมด
ของจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 203 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหาร อบต.และผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์
คือ ผู้บริหาร อบต. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล
วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเรื่องระดับ /ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วม หน่วย
งานที่ อบต. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเรื่องที่อบต.ดำเนินการในการมีส่วนร่วมและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมใน
การจัดการศึกษา พบว่า

การจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษาในระบบ - อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ในระดับก่อนประถมถึงมัธยมศึกษาตอนต้น การจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษานอกระบบ - อบต.มีความพร้อม
ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเกือบทุกรายการยกเว้นศูนย์ฝึกวิชาชีพ การจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษา
ตามอัธยาศัย - อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกรายการ หน่วยงานที่ อบต.พร้อมมีส่วน
ร่วมในการจัดการศึกษา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปข.) ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กของกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนา เรื่องที่ อบต.พร้อมมีส่วนร่วมในการจัดการ
คือ งานบริหารทั่วไป และงานงบประมาณ วิธีการที่ อบต.เข้าไปมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะ - เป็นกรรมการสถานศึกษา
ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา ให้การสนับสนุนงบประมาณ ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สละกำลังกาย เป็นวิทยากรและ
ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด

ส่วนที่ 2 ความพร้อมในการมีส่วนร่วมตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อม
ในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร อบต. ส่วนใหญ่เห็นว่าถ้าใช้เกณฑ์ดังกล่าว
ข้างต้น อบต. ยังไม่พร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ส่วนที่ 3 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของ อบต. ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า
บทบาทที่ปฏิบัติจริง - อบต.มีบทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ให้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปข.)
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ
วิธีการที่ อบต.เข้าไปมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะและทุกประเภทของการศึกษามากน้อยต่างกันไปโดยส่วนใหญ่เข้าไปมี
ส่วนร่วมในเรื่องการบริหารงานทั่วไปและการบริหารงบประมาณ บทบาทที่คาดหวัง - ผู้บริหาร อบต.และผู้บริหาร
สถานศึกษาส่วนใหญ่คาดหวังให้ อบต.มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้มากกว่าที่เป็นจริงในปัจจุบันในทุกด้าน โดยผู้บริหาร
อบต.มีความคาดหวังสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2545

ลายมือนิติ.....

ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา.....

Pattana
Abale Sornali

##4483746727 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : READINESS / PARTICAPATE / EDUCATIONAL MANAGEMENT / SUBDISTRICT
ADMINISTRATION ORGANIZATIONS.

PHADUNGORN THUMMADA : A STUDY OF THE READINESS IN PARTICIPATING IN
EDUCATION MANAGEMENT OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATIONS IN
SI SA KET PROVINCE. THESIS ADVISOR : DR. PONGSIN VISESHSIRI, Edd., 156 pp.
ISBN 974 – 17-2861-1

This research project has the purpose to study the readiness to participate in educational management of the sub-district administration organizations in Srisaket province in the matter of academic affairs, financial management, personnel management, and general management. Every sub-district administration organizations in Srisaket were research population. Instruments used were questionnaires, interviewing, and documentary reviewing. Data were analyzed in terms of frequency distribution, percentages and content analysis. Results were divided into 3 parts as follows:

Part I – The readiness to participate when considering by levels, types, tasks, and ways to participate – Three types of education sub-district administration organizations participated in were Formal Education, Non-formal Education, and Informal Education. For the Formal education, the readiness was at the level of pre-primary education up to lower secondary education. For the Non-formal education, the readiness was at every education units but the Vocational training centers. For the Informal education, the readiness was at every education units. The education units which sub-district administration organizations were ready to participate in their management were the child development centers (transferred from the Office of National Primary Education Commission), non-formal education centers, pre-school child development centers of the Community Development Institutions, and pre-school child development centers of Religious Institutions. Participatory was in two educational management areas; general management and financial management and was conducted in many ways such as sending a representative to participate in school-board committee, lending advisory services, supporting in school / education services' finance and educational supplies, etc.

Part II – The readiness to participate according to criteria and method to assess the readiness of the sub-committee of the local organization and the sub-district education reform bureau – Rating within the criteria of the two institutes mentioned above, Srisaket sub-district administration organizations were not ready to participate in its local education management.

Part III – The actual performing role and the expected role of sub-district administration organizations in participating in local education management – The sub-district administration organizations' actual role were within various educational services such as the child development centers (transferred from the Office of National Primary Education Commission), pre-school child development centers of the Community Development Institutions, and pre-school child development centers of Religious Institutions, district- non-formal education centers. Ways of participating were varies and within various types of education and mostly in the area of general management and financial management. The expected role was that sub-district administration organizations to participate more and in every aspect of local education management. The sub-district administrators had more expectation than the educational administrators did.

Department : Educational Administration

Course : Educational Administration

Academic year of 2002

Signature of the advisee... *P. Thumma*

Signature of the advisor... *Dr. Pongsin Viseshsiri*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านอาจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้อุทิศเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธและรองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ ประธานกรรมการ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์พิเศษภาค วิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์ และนายดิสทัต นิตยสุทธิ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการบริหารงานบุคคลและการพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์แต่บุพการี คุณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นการเสนอผลการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การศึกษาและการจัดการศึกษา.....	9
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	10
ความหมายของการมีส่วนร่วมและการจัดการศึกษา.....	12
ลักษณะที่บ่งชี้ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา.....	18
การเตรียมความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของ อบต. จากการถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงศึกษาธิการ.....	25
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ อบต.....	28
ภารกิจและหน้าที่ของ อบต. ในการมีส่วนร่วมและ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	31
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การนำเสนอข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของ อบต. ของสถานศึกษา และผู้ตอบแบบสอบถาม.....	53
ตอนที่ 2 ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตาม ความเห็นของ อบต. และผู้ที่เกี่ยวข้อง.....	59
ตอนที่ 3 บทบาทที่ อบต. ปฏิบัติจริงในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตาม การรับรู้ของ อบต. และผู้ที่เกี่ยวข้อง.....	75
ตอนที่ 4 ความคาดหวังของ อบต. และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ในการจัดมีส่วนร่วมจัดการศึกษา.....	81
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	88
ขอบเขตของการวิจัย.....	88
กรอบการวิจัย.....	89
วิธีดำเนินการวิจัย.....	89
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	96
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	98
รายการอ้างอิง.....	99
ภาคผนวก.....	102
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	103
1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด	103
1.1. ชุดที่ 1.....	103
1.1.1. ฉบับที่ 1	103
1.1.2. ฉบับที่ 2	113
1.2. ชุดที่ 2	121

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. แบบสัมภาษณ์	143
3. แบบศึกษาเอกสาร.....	152
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	156

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประธานกรรมการบริหาร อบต. จำแนกตามสถานภาพ.....	53
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของปลัด อบต. จำแนกตามสถานภาพ.....	54
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ.....	55
ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการ ศบอ. จำแนกตามสถานภาพ.....	57
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของ อบต. จำแนกตามประเภทของ สถาบันการศึกษา และแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในเขตพื้นที่ อบต.....	58
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษา ที่เห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในช่วงปี 2545 – 2550 จำแนกตามระดับ / ประเภทการศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษา และเรื่องที่ อบต. ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (แบบสอบถาม).....	59
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของประธานกรรมการบริหาร อบต และ ปลัด อบต. ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา จำแนกตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมใน การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะกรรมการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อม ในการถ่ายโอนสถานศึกษา ของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษาและระดับความ พร้อมตามเกณฑ์ทั้งสอง (จากแบบสอบถาม)	65
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของประธานกรรมการบริหาร อบต และ ปลัด อบต. ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษา จำแนกตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการ จัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะกรรมการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อม ในการถ่ายโอนสถานศึกษา ของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (จากการสัมภาษณ์).....	73

สารบัญตาราง(ต่อ)

หน้า

<p>ตารางที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่ อบต. ปฏิบัติจริง ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา จำแนกตามสภาพการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่ อบต.มีส่วนร่วม วิธี การ / ลักษณะการมีส่วนร่วม ระดับ / ประเภท รูปแบบการจัดการศึกษา และเรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษา.....</p>	75
<p>ตารางที่ 10 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวัง ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา จำแนกตามสภาพการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่ อบต.มีส่วนร่วม วิธี การ / ลักษณะการมีส่วนร่วม ระดับ / ประเภท รูปแบบการจัดการศึกษา และเรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษา.....</p>	81

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสแห่งการกระจายอำนาจทั้งด้านการปกครอง การบริหารและการจัดการในด้านต่าง ๆ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในองค์กรระดับต่าง ๆ รวมถึงองค์กรทางด้านการศึกษาได้มีความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงการบริหารการศึกษา จากการรวมอำนาจของส่วนกลางให้กระจายไปสู่หน่วยปฏิบัติ ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ได้กำหนดนโยบายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไว้ชัดเจน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจการจัดการศึกษามาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2535 แต่ยังไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้และได้พบว่ามีปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศไทยในขณะนั้น อยู่ถึง 8 ประการด้วยกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) คือ

1. การรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง
2. ความซ้ำซ้อนของการจัดการศึกษาระดับจังหวัด/อำเภอ
3. การจัดการศึกษาขาดเอกภาพ
4. ไม่สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้
5. ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย
6. การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน
7. การจัดการศึกษาขาดความต่อเนื่อง
8. ขาดการบูรณาการระหว่างการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2539 ได้มีกระแสของการปฏิรูปการศึกษา โดยได้นำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และได้กำหนดการกระจายอำนาจไว้อย่างชัดเจนทั้งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษามีความเข้มและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 3 ซึ่งว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของคนไทย มาตรา 43 วรรค 2 ระบุว่า “การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ...” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ,2540)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐส่วนที่ 2 มาตรา 41 ระบุว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มาตรา 42 ระบุ “ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการปรับปรุงประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษา รวมทั้งการเก็บภาษีเพื่อการศึกษาในมาตรา 16 ข้อ 9 และมาตรา 23 ข้อ 7 (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2542)

ส่วนพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2537 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 67 ข้อ 5 คือ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล, 2537) ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีบทบาททั้งการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามบทบัญญัติของกฎหมายได้

ในประเด็นดังกล่าวนี้ข้อมูลของกรมการพัฒนาชุมชนได้แสดงยืนยันให้เห็นว่าตั้งแต่ในปี 2542 เป็นต้นมา องค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น โดยได้มีการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชนให้องค์การบริหารส่วนตำบล และในปี 2544 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ก็ได้ถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม(นม) มีโครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารกลางวัน และมีโครงการถ่ายโอนกิจกรรมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา(3 ขวบ)ให้องค์การบริหารส่วนตำบล

พิณสุดา สิริธวัชศรี และ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541 : 103) ได้วิจัยปัญหาด้านการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้พบว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 (5) กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน

ตำบลด้านการศึกษา ไว้เพียงว่ามีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแต่ไม่ได้กำหนดว่าต้องทำอะไรให้ชัดเจน นอกจากนี้ยังพบอีกว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเทพนคร อ.สระแก้ว จ.ปราจีนบุรี เห็นว่าเป็นการเหมาะสมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีหน้าที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษามากกว่าการเข้าไปดำเนินการเอง และในปัจจุบันแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งมีความพร้อมด้านงบประมาณ แต่ยังขาดความพร้อมด้านบุคลากรที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

วีระพงษ์ เดชบุญและคณะ(2540) พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เช่น มีงบประมาณจำกัด บุคลากรขาดความรู้ด้านการศึกษา การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อยและขาดการวางแผนร่วมกัน

งานวิจัยของ ประภาพรรณ ไชยวงษ์ (2545) ก็ได้ระบุถึงปัญหาการปฏิบัติงานทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้แก่การมีงบประมาณหรือรายได้ที่จำกัด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา การศึกษาไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนของท้องถิ่น ยังไม่มีการเตรียมความพร้อมให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดีพอ ไม่มีส่วนงานใดที่เตรียมรับผิดชอบด้านการศึกษา หน่วยงานส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นยังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในการกระจายอำนาจ สภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจการเมือง และทัศนคติระดับท้องถิ่นและภูมิภาคไม่เกื้อกูลต่อการกระจายอำนาจการศึกษาไปให้ท้องถิ่น การถ่ายโอนอำนาจต้องโอนงบประมาณและบุคลากรไปด้วย การประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับโรงเรียนมีน้อย และขาดการวางแผนร่วมกัน

ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์นายสมศักดิ์ พนากิจสุวรรณ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ นายสมศักดิ์ พนากิจสุวรรณ ได้กล่าวถึงปัญหาในการปฏิบัติงานทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลภายในจังหวัดศรีสะเกษว่า “ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษานั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมักจะเป็นปัญหาที่คล้ายกันในทุกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ที่เป็ปัญหาหนักและยังไม่พร้อมคือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความเข้าใจในด้านการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ที่จะมาดูแลรับผิดชอบดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล”(นายสมศักดิ์ พนากิจสุวรรณ,สัมภาษณ์,18พฤศจิกายน 2545)

จากปัญหาด้านการศึกษาของจังหวัดศรีสะเกษคือ คุณภาพการศึกษาต่ำ การเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนอยู่ในอัตราต่ำสุดของประเทศ ซึ่งมี

สาเหตุมาจากเรื่องเศรษฐกิจผู้ปกครองยากจน และจากปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษในการดำเนินงานทางด้านการศึกษาดังกล่าว จะเห็นว่ามีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาตามบทบัญญัติของกฎหมาย

ด้วยเหตุนี้การศึกษาความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษจึงมีความสำคัญมาก เพื่อจะได้เรียนรู้ถึงความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งความพร้อมในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ว่ามีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับใด และการศึกษาครั้งนี้จะให้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาใช้ประกอบการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประเด็นการศึกษาที่สำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จะอยู่ที่การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ ,2543) เกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ,2543) และการศึกษาความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในเรื่อง ระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เรื่องที่ อบต.ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. ศึกษาบทบาทปฏิบัติจริง และความคาดหวังของ อบต.และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ศึกษาในเรื่อง ระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เรื่องที่ อบต. ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา วิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเฉพาะ

ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษเท่านั้น

กรอบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ จากแหล่งที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ, 2543) เกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543)

2. เอกสารการศึกษาวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ในระดับและประเภทการมีส่วนร่วม รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เรื่องที่ อบต. ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. บทบาทของที่ปฏิบัติจริงและความคาดหวังของ อบต. ของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) หมายถึง สภาตำบลที่ได้จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2539 มาตรา 40 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีชื่อเรียกว่า เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นในระดับตำบลของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนทั้งหมด 203 แห่ง

ความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดศรีสะเกษทางด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คณะอนุกรรมการส่งเสริม

เสริมการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ ,2543) ตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ,2543) และความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในเรื่อง วัตถุประสงค์ รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เรื่องที่ อบต.ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา หมายถึง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ(คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ ,2543) เกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ,2543)

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา

รูปแบบการจัดการศึกษา หมายถึง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาในระบบ หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งมีเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา การวัดและประเมินผล เนื้อหาและหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคมและสภาพแวดล้อม

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียน และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนอำเภอ (ศบอ.) จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง บทบาทที่ องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการมีส่วนร่วมหรือควรปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

คุณค่าทางวิชาการและการประยุกต์ใช้ดังนี้

1. การวิจัยเรื่องนี้จะมียุทธศาสตร์ทางวิชาการ คือ ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ความคาดหวังในบทบาทของ อบต. และความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาและขอความรู้ในศาสตร์สาขาการบริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

2. ส่วนคุณค่าในการประยุกต์ใช้ คือ จะได้ข้อมูลและสารสนเทศที่ อบต. สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแผนและการส่งเสริมความพร้อมความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาและของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษว่ามีคุณภาพและมาตรฐานเพียงใด เพื่อจะได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้บรรลุตามนโยบายและเป้าหมายต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 203 แห่ง ในงานวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด 203 แห่ง

1.1. ผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- ผู้บริหาร อบต. ได้แก่ ประธานบริหาร อบต. หรือ ปลัด อบต. ทั้งหมด 203 คน
- ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จากโรงเรียน 203 โรงเรียน เป็นจำนวน 203 คนและผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตพื้นที่ อบต. ทั้งหมดของจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีจำนวน 22 แห่ง คิดเป็นจำนวนผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

เรียน ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม 22 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 225 คน

1.2. ผู้ให้การสัมภาษณ์ ได้แก่ ประธานกรรมการบริหาร อบต. จำนวน 25 คน และปลัด อบต. 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการนำแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และรอรับเอง และขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งคืนมาทางไปรษณีย์บางส่วน และออกสัมภาษณ์พร้อมศึกษาเอกสาร ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2546

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย

การรายงานการวิจัยจะนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความรู้เรื่องขององค์การบริหารส่วนตำบลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้วิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญได้เสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. การศึกษาและการจัดการศึกษา
2. การศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)
5. องค์การบริหารส่วนตำบลกับการมีส่วนร่วมและการจัดการศึกษา
6. ลักษณะที่บ่งชี้ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา
7. งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาและการจัดการศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาไว้หลายประการแตกต่างกัน แต่การศึกษาในอนุภาคตามที่ระบุในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้ว่า (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ,2545)

“การศึกษามีความหมายว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสวนทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต”

จากแนวคิดหลักของการศึกษาไทยดังกล่าวอาจนิยามหรือให้ความหมายของการศึกษาได้ดังนี้ คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชีวิตทำให้บุคคลได้รับการเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความสามารถ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งจะเป็นแนวคิดที่ต้องใช้กับการจัดการศึกษาในประเทศไทย องค์การทางการศึกษาในประเทศไทย ซึ่งในการวิจัยนี้จะรวมถึงการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษด้วย

สมบูรณ พรณภพ (2526) การศึกษาเรื่องกระบวนการส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ช่วยให้ได้รับการเจริญงอกงามหรือพัฒนาการด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ จะได้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543) การศึกษาเป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาชีวิตอย่างครบถ้วน การศึกษาเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องมือที่ใช้เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เกิดการพัฒนาอย่างครบถ้วน

สมพักร สันติพงศ์ศักดิ์ (2543) การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านจิตใจ นิสัย และคุณสมบัติอื่น ๆ กระบวนการศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญของรัฐในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพลเมืองเมื่อก่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐตามที่รัฐต้องการทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง

ชัยอนันต์ สมุทระนิกข (2543) การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ชีวิตและกลม่อเมลาคนโดยคน และเพื่อคน คนจึงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยพบว่านิยาม/ความหมายของการศึกษานั้นมีแนวเป็นไปดังนี้คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชีวิตทำให้บุคคลได้รับการเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตซึ่งจะเป็นแนวคิดที่ใช้กับการจัดการศึกษาในประเทศไทยและขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พ.ศ. 2540 หมวดสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยระบุว่า การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาที่รัฐต้องจัดให้กับประชาชนไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยระบุไว้ตามมาตรา 43 ความว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และบัญญัติว่าต้องมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติขึ้นเพื่อเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของชาติ ซึ่งได้ระบุถึงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ,2540)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ระบุว่า “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา” โดยความตามมาตรานี้ การศึกษาขั้นพื้นฐานคือ การศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลายโดยรวมถึงอาชีวศึกษาระดับประโยควิชาชีพหรือ ปวช. ด้วย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้น่าสนใจตัวอย่างดังต่อไปนี้

พนม พงษ์ไพบูลย์ (2541) การศึกษาพื้นฐานสิบสองปี หมายถึง การศึกษาที่เริ่มจากชั้นประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปริญญาตรี

องค์การยูเนสโก โดย Faure (1972 : อ้างถึงใน กมล สุดประเสริฐ, 2541) การศึกษาขั้นพื้นฐานคือการศึกษสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ให้มีโอกาสได้เรียนความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิต ปลูกฝังให้เกิดความอยากเรียนอยากรู้ มีทักษะในการเรียนด้วยตนเอง รู้จักถาม สังเกต วิเคราะห์ ตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

ที่ประชุมโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน (World Conference on Education for All : WCEFA อ้างถึงใน กมล สุดประเสริฐ, 2541) ระบุว่า การศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งตอบสนองความต้องการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการเรียนการสอนในระดับต้น ซึ่งเป็นพื้นฐานให้แก่การเรียนรู้อื่นๆต่อไป เช่น การศึกษาสำหรับเด็กวัยเริ่มต้น การศึกษาระดับประถม การสอนให้รู้หนังสือ ทักษะความรู้ทั่วไป ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตสำหรับเยาวชนและผู้ใหญ่

กรมวิชาการและกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2541) ระบุว่า การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การศึกษาในระบบโรงเรียนที่รัฐมุ่งให้กับเด็กทุกคนมีโอกาสได้รับอย่างทั่วถึงเป็นการศึกษาแบบให้เปล่า ให้เนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานของทุกคนสำหรับใช้ในการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ และสร้างเอกภาพของชาติ เป็นการให้ความหมายเพื่อให้สอดคล้องกับโครงการวิจัยในเรื่องการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) ระบุว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานคือ การศึกษาเพื่อชีวิตที่มีคุณภาพของประชาชนไทย ช่วยให้ประชาชนมีคุณธรรมในการดำรงอยู่

ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิตและทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต มีความสามารถในการ ประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง มีความ รับผิดชอบและมีบทบาทร่วมในการพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

เฉลิมพล ปินทอง (2541) การศึกษาขั้นพื้นฐานคือ การศึกษาเบื้องต้นที่รัฐมีหน้าที่ที่ จะต้องจัดให้ประชาชนเพื่อสร้างเอกภาพของชาติ โดยให้สนองตอบความต้องการความรู้ของ ประชาชนสำหรับใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีศักดิ์ศรีมีความสุข มีความสามารถ คุณ ธรรม และสามารถใช้ความรู้นั้นในการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่านิยาม/ความหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้นมีแนวโน้มเป็นไปดังนี้ คือ การศึกษาเบื้องต้นที่รัฐจะต้องจัดให้ประชาชนอย่างเสมอภาคและทั่ว ถึง ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียน จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่น้อยกว่า 12 ปี เพื่อเป็นฐานในการ ดำรงชีวิตของประชาชนอย่างมีคุณภาพ

ความหมายของการมีส่วนร่วม และการจัดการศึกษา

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

มีผู้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายท่านดังนี้

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2544) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำสนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งใน รูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายพัฒนา ที่กำหนดไว้ ในลักษณะที่เป็นแนวเดียวกัน

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2544) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมของชาวบ้านตามที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนจัดขึ้น และชาวบ้านเป็นผู้เสนอ โดยมีการเข้า ในหลายระดับ เช่น การเข้าร่วมในการฟังเฉย ๆ ร่วมฟังและออกความคิดเห็น ตลอดจนร่วมในการ วางแผน และผู้เข้าร่วม มีตั้งแต่ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน และชาวบ้านทั่วไป

ลือชัย ศรีเงินยวงและผาสุก เอกวานิช (2544) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงจะต้องไม่หมายเฉพาะแต่การดึงเอาประชาชนเข้ามาร่วม

โครงการที่รัฐเป็นผู้กำหนด “รูปแบบ เป้าหมายของงาน” และ “กำหนดให้มีการร่วมงาน” ดังที่ผ่าน มา แต่จะต้องมีส่วนร่วมอย่างมีสำนึกรับผิดชอบและมีบทบาทอย่างเต็มที่ตั้งแต่การคิดค้นปัญหา วางแผนปฏิบัติงาน ดูแลกำกับ ตลอดจนประเมินผลติดตามงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงจะต้อง หมายถึงการมอบอำนาจอธิปไตยขั้นพื้นฐานคืนสู่ประชาชน การพยายามจัดตั้งและ พัฒนาองค์กรประชาชนให้เข้มแข็งบนพื้นฐานของการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ

สุจินต์ ดาววีระกุล (2544) ที่ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าหมายถึง กระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลง เพื่อตัวประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้มีส่วนในการตัดสินใจเพื่อตนเอง และมีส่วนดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ปรารถนาหรือตั้งไว้ ทั้งนี้ต้องมีใช้การกำหนดกรอบความคิดจากบุคคล ภายนอก และในทำนองเดียวกัน

อุทัย ดุลยเกษม (2544) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า การพัฒนาตามหลัก การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการพัฒนาชนบทโดยชาวชนบท ก็คือ กระบวนการพัฒนาชนบทที่ ประชาชนชาวชนบท สามารถรวมกลุ่มกันเป็นองค์กรของตนเอง มีจุดประสงค์ที่จะแก้ปัญหาของ ชนบท ตั้งแต่ขั้นการศึกษาปัญหา การกำหนดโครงการ การลงมือปฏิบัติ การประเมินผลและการ สรุปรบทรียนด้วยตนเองของเขาเอง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความหมายของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน เป็น กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชน หน่วยงานและ องค์กรส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เข้ามามีสิทธิในการบริหารกิจการของรัฐทั้งในด้านการร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมประเมินผล

ความหมายของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภิญญา สาทร (2544) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่น่าจะมีต่อโรงเรียนว่าในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมและเป็นสังคม ประชาธิปไตย โรงเรียนจึงควรเป็นของประชาชน จัดการเรียนการสอนโดยการใช้ความรู้เห็นและความร่วม มือของประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีความสำคัญ เนื่อง จากทำให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นการสร้างความเชื่อถือ ความ มั่นใจ และความนิยมที่มีต่อโรงเรียนให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามาช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน ทั้งในด้านการเงิน พัสดุ แรงงานและ กำลังใจ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา และให้ประชาชนให้

ความสำคัญว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนในระบบประชาธิปไตยทุกคนต้องให้ความสนใจและมีส่วนร่วมดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกัน

อุ้นตา นพคุณ (2544) ซึ่งได้เสนอว่าประชาชนในชุมชนควรมีส่วนร่วมในกระบวนการศึกษาของชุมชน เพราะโรงเรียนไม่เพียงแต่มีหน้าที่รับผิดชอบสอนนักเรียนในโรงเรียนเท่านั้น ยังต้องรับผิดชอบต่อการสอนประชาชนในชุมชนด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนจะทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน เกิดความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นของประชาชน ทำให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนทั้งในด้านวัตถุ แรงงานและเวลา ปัญหาความเข้าใจผิดระหว่างโรงเรียนกับชุมชนก็จะลดลง ในทำนองเดียวกันกับ

กัลยานี ปฎิมาพรเทพ (2544) ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษานั้น งานการศึกษาของโรงเรียนมีหลายด้านแต่ด้านวิชาการหรืองานการเรียนการสอนเป็นงานสำคัญที่สุด การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จึงต้องให้ครู ชุมชน ผู้บริหาร ร่วมกันสร้างหลักสูตรท้องถิ่นขึ้น เพื่อนำมาใช้กำหนดธรรมนูญโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนในอุดมคติของชุมชน หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาการศึกษามากที่สุด เพราะมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตร ทั้งนี้ ในการจัดการศึกษาที่ดีที่สุด ควรจัดให้ตามสภาพความเป็นจริงและสอดคล้องกับสภาพของชุมชนในท้องถิ่น โดยนำความรู้ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในอดีต และความรู้สมัยใหม่ที่มีอยู่ทั่วโลกมาผสมผสานจัดการศึกษา ซึ่งท้องถิ่นควรมีสิทธิในการจัดการศึกษาได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยการกำกับดูแลของท้องถิ่นและองค์กรกลาง ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ควรกำหนดนโยบายในเรื่องการส่งเสริมการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งสนับสนุนด้านงบประมาณหรือจัดสรรทรัพยากรทั้งในลักษณะของการเน้นสังคม

(Society centric) การนิเทศ ติดตามผล ควบคุมกำกับการทำงานด้วย ส่วนแนวความคิดเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับนโยบายจัดการศึกษาของชาตินั้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาให้ถูกต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้กำหนดไว้ในเรื่องการพัฒนาคน การจัดการศึกษา รวมไปถึงการบริหารโรงเรียนและท้องถิ่น โดยจะออกมาในรูปพระราชบัญญัติการศึกษา การมีส่วนร่วมทั้งวางแผนดำเนินการและรับผล ในการรับผลและการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบในวงการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์แม้จะมีคนที่วิพากษ์วิจารณ์น้อย เพราะเป็นเรื่องใหญ่ที่ประชาชนยังไม่พร้อมที่จะให้การวิพากษ์วิจารณ์ก็ตาม อย่างไรก็ตาม การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในส่วนที่ดีและไม่ดีเป็นเรื่องสำคัญและเป็นประโยชน์เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงต่อไป นอกจากนี้

ในเอกสารเรื่องโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้ระบุถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน กรรมการโรงเรียน ว่าบุคคลในชุมชนย่อมเป็นผู้ที่รู้สภาพปัญหา รู้ความต้องการของชุมชนได้ดีกว่าบุคคลภายนอก เพราะฉะนั้นโครงการจึงส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการและดำเนินการพัฒนาการศึกษาของชุมชนเอง นั่นคือให้มีคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้แทนประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ผู้ปกครองและครู คณะกรรมการโรงเรียนจะมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาของชุมชนทุกขั้นตอน ทั้งการวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนการดำเนินการแก้ปัญหา ตลอดจนการพัฒนารจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ กรรมการโรงเรียนจะภาคภูมิใจและเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง มีส่วนร่วมและเป็นผู้จัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของเขาเอง

ในเอกสารเรื่อง การจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ พ.ศ. 2540 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้กำหนดหน้าที่ของชุมชนให้เข้ามามีบทบาทกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิดมากขึ้น (All for Education) ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนขึ้นใหม่ โดยอาศัยแนวคิดตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของกรรมการโรงเรียนไว้ชัดเจนในเรื่องของชุมชน ให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนได้รับการพัฒนาเป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

วันเพ็ญ อำนาง (2544) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางด้านการศึกษาไว้ว่า คือ การที่ประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียน ทั้งในเรื่องงบประมาณ บุคลากร และหลักสูตรการเรียนการสอนได้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนโดยการตัดสินใจ การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือให้การบริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการศึกษานั้น เป็นการใช้อิทธิพลร่วมกันของประชาชนโดยเฉพาะผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนทั้งที่เป็นผู้บริหารและผู้สอน ในการดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนของตนเองในทุก ๆ ด้าน ให้ปรากฏผลตามที่ได้วางแผนงานร่วมกัน

พิณสุดา ศิริรังศรีและสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาว่าหมายถึง การเข้ามามีสิทธิและมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น การค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนความต้องการหรือความมุ่งหวังในการพัฒนาการศึกษา เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและการวางแผนการศึกษา ดำเนินกิจกรรม การ

จัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่นตามบทบาทหน้าที่

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นอาจสรุป ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ว่าคือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชน หน่วยงานและ องค์กรส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เข้ามามีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการของรัฐทางด้านการจัดการศึกษาทั้ง ในด้านการร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมประเมินผล

ความหมายของการจัดการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาไว้หลายท่านดังนี้

พินสุดา ศิริรังศรีและสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) การจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม ให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศแบบพอเพียงเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน โดยเน้นความสมดุล 4 ประการ คือ ความสมดุลระหว่างความเจริญทางจิตใจกับความเจริญทางด้านวัตถุและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความสมดุลระหว่างความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย และความสมดุลระหว่างการพึ่งพาอาศัยกับการพึ่งตนเอง โดยมีรูปแบบของการจัดการศึกษา ทั้งที่เป็นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย

จินตนา กิตติสยาม (2544) การจัดการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์อย่างต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิดจนถึงการเรียนรู้ในช่วงสุดท้ายของชีวิต บุคคลในสังคมจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่น่าเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม และการศึกษาต่อเนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาที่พัฒนาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้บุคคลสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน และระบบการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการหรือการศึกษาตามอัธยาศัย

ประเทศ ซึ่งการจัดการศึกษามีทั้งการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย

ความพร้อมในการจัดการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของความพร้อมไว้หลายคน เช่น ก่อ สวัสดิพานิช (2538)

กล่าวว่า ความพร้อมคือการเจริญเติบโตบวกกับความสนใจและความรู้อันเป็นพื้นฐาน ซึ่งสูงพอที่จะทำให้เด็กเรียนรู้ได้สะดวก

ทวี ท่อแก้ว และอบรม สนิทบาล (2542) ความพร้อม คือลักษณะทั้งหมดในตัวบุคคลที่สามารถรวบรวมขึ้น ให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตอบสนองสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหมายถึงการเตรียมที่จะเจริญงอกงามต่อไป หรือการที่จะก้าวหน้าต่อไป

อาทร เขียวปราณี (2542) ความพร้อม คือ สภาวะ หรือสภาพที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล แล้วเป็นผลให้การกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีแนวโน้มว่าจะประสบผลสำเร็จ

เดโช สนวนานนท์ (2542) ความพร้อม หมายถึง สภาพการณ์เตรียมตัวเพื่อตอบสนอง หรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

Mckechnie (อ้างถึงในเฉลิมพล พิณฑทอง, 2542) ความพร้อมหมายถึง สภาพการณ์หรือคุณสมบัติของผู้กระทำที่มีต่อความกระตือรือร้น ความตั้งใจ มีความคล่องตัว และกระทำอย่างว่องไว

Thacher และคณะ (อ้างถึงในเฉลิมพล พิณฑทอง, 2542) ความพร้อม หมายถึง สภาพหรือคุณภาพของการเตรียมพร้อมอันเนื่องมาจากการเตรียมการ ความถนัด ความพอใจ และความกระตือรือร้น

เฉลิมพล พิณฑทอง (2542) ความพร้อมคือ สภาพการณ์หรือศักยภาพทั้งทางด้านกายภาพ และเจตคติของบุคคลหรือองค์การอันเกิดจากการเตรียมการไว้ล่วงหน้าในการที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ก่อ สวัสดิพานิช (2543) ความพร้อมคือ การเจริญเติบโตบวกกับความสนใจและความรู้อันเป็นพื้นฐานซึ่งสูงพอที่จะทำให้เด็กเรียนรู้ได้สะดวก

พูลศิริ แก้วกลางดึก (2543) ความพร้อม หมายถึง สภาพที่ผู้เรียนมีสภาวะสุดขีดถึงขีดความสามารถเดิมของบุคคลหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะที่เหมาะสมกับการเรียนหรือดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้สะดวก

สมพักร์ สันติพงศ์ศักดิ์ (2543) สรุปว่า ความพร้อมเปรียบเสมือนพลังงานที่ทำหน้าที่กระตุ้นให้บุคคลมีความรู้สึก มีสภาพหรือความเหมาะสมกับการทำงานหรือการกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามวัย ซึ่งสอดคล้องกับทักษะและประสบการณ์หรือสภาพทุกอย่างที่บุคคลได้รับในช่วงนั้น ๆ

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยพบว่านิยาม/ความหมายของความพร้อมนั้นมีแนวเป็นไปดังนี้ คือ สภาพการณ์ที่มีศักยภาพทางบวกของบุคคล หรือองค์การทั้งทางด้านเจตคติและกายภาพ ซึ่งเกิดจากการเตรียมการไว้ล่วงหน้าในการที่จะทำการใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ และความพร้อมในการจัดการศึกษา หมายถึง สภาพการณ์ของการจัดการศึกษาที่มีศักยภาพทางบวกของบุคคลและองค์การที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีการเตรียมการให้การจัดการศึกษาตามบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ลักษณะที่บ่งชี้ ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ในกรอบแนวคิดของการกระจายอำนาจที่ปรากฏอยู่ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ได้ระบุว่า รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิม ดังนั้นในแผนการกระจายอำนาจฯ จึงได้กำหนดความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย เพื่อรับโอนบริการสาธารณะได้แก่ รายได้ บุคลากร จำนวนประชาชน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คุณภาพการให้บริการ ประสบการณ์ทางการบริหาร และโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่น (นิตยา บุญประเสริฐศรีและคณะ , 2545)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา” โดยมีการจัดทำประชาพิจารณ์จากฝ่ายท้องถิ่น และฝ่ายการศึกษาในปี พ.ศ. 2543 หลักเกณฑ์ดังกล่าวจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความพร้อม
2. ด้านความเหมาะสม

3. ด้านความต้องการ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.) ได้ร่างเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษา เพื่อกำหนดคุณลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พร้อมรับการถ่ายโอน โดยได้นำไปตรวจสอบความเหมาะสมตามความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และฝ่ายการศึกษา ดังนี้

ลักษณะ 6 ประการที่บ่งชี้ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ได้แก่

1. มีคณะกรรมการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น
2. มีแผนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และวัสดุครุภัณฑ์
3. มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ
4. มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน
5. สามารถจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นงบประมาณบริหารการศึกษาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของงบประมาณที่จัดเก็บได้ เพื่อเป็นเงินสมทบนอกเหนือจากเงินอุดหนุนของรัฐ
6. มีแผนการบริหารและแผนติดตามการใช้งบประมาณด้านการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ,2544)

นอกจากนี้ นิตยา บุญประเสริฐศรีและคณะ ได้ปรับลักษณะบ่งชี้ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมตัวชี้วัดและระดับคุณภาพ ซึ่งอ้างอิงจากหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้วิจัยปรับบางส่วนให้เหมาะสมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้ (นิตยา บุญประเสริฐศรีและคณะ , 2545)

ลักษณะที่บ่งชี้ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับโอนสถานศึกษา

1. มีคณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น

2. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
3. มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ
4. มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน
5. มีศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้ และสามารถจัดสรรเพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
6. มีแผนการบริหารและแผนติดตามการใช้งบประมาณด้านการศึกษาที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

โดยมีตัวชี้วัดและระดับคุณภาพดังนี้

1. มีคณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น
ตัวชี้วัด องค์ประกอบของคณะกรรมการการศึกษาเพื่อการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น
- ระดับคุณภาพ**
- ระดับที่ 1** มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาเป็นกรรมการน้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
 - ระดับที่ 2** มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาเป็นกรรมการ 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
 - ระดับที่ 3** มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาเป็นกรรมการมากกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
2. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
- ตัวชี้วัดที่ 1** มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงให้เห็นความพร้อมในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และด้านครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์
- ระดับคุณภาพ**
- ระดับที่ 1** มีความพร้อมด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร
 - ระดับที่ 2** มีความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุครุภัณฑ์

ระดับที่ 3 มีความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ มีแผนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อจัดการศึกษาในระดับที่จะรับโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนการควบคุมกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 มีแผนการควบคุม กำกับ และติดตามการดำเนินการ โดยมีบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน

ระดับที่ 2 มีแผนการควบคุม กำกับ ติดตามการ และนิเทศการดำเนินงานตามแผน

ระดับที่ 3 มีแผนการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการดำเนินงานจนบรรลุตามแผน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ชัดเจน ปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนด บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

3. มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (อคศ.)

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

ระดับที่ 2 มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

ระดับที่ 3 มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การสร้างขวัญและกำลังใจที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

ระดับที่ 2 มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

ระดับที่ 3 มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การสร้างขวัญและกำลังใจที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.)

ตัวชี้วัดที่ 3 แผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ระดับที่ 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นพนักงานท้องถิ่น

ระดับที่ 3 ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมเป็นพนักงานท้องถิ่น และตั้ง

ใจปฏิบัติงานจนเกษียณอายุ

4. มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพ การศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพ การศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ

ระดับที่ 2 มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

ระดับที่ 3 มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ

ระดับที่ 2 มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนา มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

ระดับที่ 3 มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนา มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อ การศึกษา

5. มีศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้ และสามารถจัดสรรเพื่อเป็นงบประมาณสมทบ ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1 รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้ตามลำดับชั้นขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บได้ต่ำกว่า 12 ล้านบาท

ระดับที่ 2 รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บได้ 12-20 ล้านบาท

ระดับที่ 3 รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บได้มากกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 2 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 10 ของงบประมาณที่จัดเก็บได้

ระดับที่ 2 จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษาร้อยละ 10-20 ของงบประมาณที่จัดเก็บได้

ระดับที่ 3 จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษามากกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณที่จัดเก็บได้

6. มีแผนการบริหารและแผนติดตามการใช้งบประมาณด้านการศึกษาที่โปร่งใสตรวจสอบได้

ตัวชี้วัด มีแผนการบริหารและติดตามการใช้งบประมาณด้านการศึกษาที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

ระดับคุณภาพ ระดับที่ 1 มีแผนการบริหารงบประมาณในการจัดการศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ

ระดับที่ 2 มีแผนการบริหารงบประมาณ และแผนติดตามการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ

ระดับที่ 3 มีแผนการบริหารงบประมาณ และแผนติดตามการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ ที่แสดงถึงการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยพบว่าลักษณะที่บ่งชี้ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในการรับโอนสถานศึกษาหรือในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษามีแนวเป็นไปดังนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องดำเนินการให้มีคณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการ

ศึกษา มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน มีศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้ และสามารถจัดสรรเพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และมีแผนการบริหารและแผนติดตามการใช้งบประมาณด้านการศึกษาที่โปร่งใสตรวจสอบได้

การเตรียมความพร้อมในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงศึกษาธิการ

องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทหนึ่ง จะต้องเตรียมรับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ดังนี้

ส่วนราชการที่ถ่ายโอน	ขอบเขตการถ่ายโอน	ระยะเวลา	ท้องถิ่นที่รับ	หมายเหตุ
ภารกิจที่ถ่ายโอน	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ	ดำเนินการ	การถ่ายโอน	
		(ปีที่ถ่ายโอน)		
กระทรวงศึกษาธิการ				
1.1 สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ			
1) การศึกษาก่อนวัยเรียน หรือตามวัย (อนุบาลอายุ 4-6 ปี)	1. ให้กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีประเมิน ความพร้อมในด้านการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ ประเมินความพร้อมดังกล่าวด้วย	เมื่อองค์กรปก ครองส่วนท้องถิ่นผ่าน เกณฑ์ประเมิน ความพร้อม	องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่นทุกประเภท	
2) การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2. ประเมินความพร้อมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด			
	3. ให้กระทรวงศึกษาธิการ และเขตพื้นที่การศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถ่ายโอนสถานศึกษาตาม ประเภทที่กำหนดให้แก่องค์กรปกครอง	เมื่อองค์กรปก ครองส่วนท้องถิ่นผ่าน เกณฑ์ประเมิน ความพร้อม	องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทุก ประเภท	

	ครองส่วนท้องถิ่น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมตามข้อ 1.2 แล้ว			
ส่วนราชการที่ถ่ายโอน	ขอบเขตการถ่ายโอน ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ	ระยะเวลา ดำเนินการ (ปีที่ถ่ายโอน)	ท้องถิ่นที่รับ การถ่ายโอน	หมายเหตุ
ภารกิจที่ถ่ายโอน				
3) โครงการถ่ายโอนกิจกรรม การจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (วัสดุการศึกษา)	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ 1. ให้กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีประเมินความพร้อมในด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ประเมินความพร้อมดังกล่าวด้วย	2544	เทศบาลเมือง พัทธยา อบต. อบจ. กทม. (ถ้ามี)	
4) โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม)		2544	เทศบาลเมือง พัทธยา อบต. อบจ. กทม.	
1.2 กรมสามัญศึกษา	ส่วนท้องถิ่น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมตามข้อ 1.2 แล้ว			
1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษา)		เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท	
2) งานการศึกษาพิเศษ - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม)		2544	เทศบาลเมือง พัทธยา อบต. อบจ. กทม.	
3) โครงการพัฒนาการศึกษาพิเศษ - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม)		2544	เทศบาลเมือง พัทธยา อบต. อบจ. กทม.	
4) โครงการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ - เงินอุดหนุนค่าอาหาร		2544	เทศบาลเมือง พัทธยา อบต. อบจ. กทม.	

เสริม (นม)				
ส่วนราชการที่ถ่ายโอน	ขอบเขตการถ่ายโอน ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ	ระยะเวลา ดำเนินการ (ปีที่ถ่ายโอน)	ท้องถิ่นที่รับ การถ่ายโอน	หมายเหตุ
ภารกิจที่ถ่ายโอน				
5) งานจัดการศึกษา สงเคราะห์ - เงินอุดหนุนค่าอาหาร เสริม (นม)		2544	เทศบาลเมือง พัทธา อบต. อบจ. กทม. (ถ้ามี)	
6) งานดำเนินการศึกษา พิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา - เงินอุดหนุนค่าอาหาร เสริม (นม)			เทศบาลเมือง พัทธา อบต. อบจ. กทม.	
1.3 สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ 1) โครงการถ่ายโอน อาหารกลางวัน			เทศบาลเมือง พัทธา อบต. อบจ. กทม.	1. ปี 2545 แก่ ไขกฎหมาย พ.ร.บ. กองทุน โครงการ อาหารกลาง วันในโรงเรียน ประถมศึกษา
1.4 กรมการศาสนา 1) โครงการถ่ายโอนศูนย์ อบรมเด็กก่อนระดับประถม ศึกษา	ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ กรมการศานากำหนดเกณฑ์ มาตรฐาน	2545	เทศบาล อบต. อบจ.	พ.ศ. 2535
2) โครงการถ่ายโอนกิจ กรรมอาหารเสริม (นม)		2545	เทศบาล อบต. อบจ.	

(ที่มา : แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ,2543)

ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดขึ้นเพื่อกระจายอำนาจให้ประชาชนในตำบลเข้ามาแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในตำบลเท่านั้นที่จะทราบถึงปัญหาและความต้องการของตนเองได้ดีที่สุด (กรมการปกครอง, 2545)

ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นใหม่ล่าสุด เมื่อ พ.ศ. 2537 นอกเหนือจากหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วคือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และหน่วยการปกครองรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) (อินทรีย์ บัวสมบุญ, สาธิต ผลเจริญ, 2543) โดยได้พัฒนามาจากสภาตำบลที่ตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2499 เพื่อให้ประชาชนได้เข้าร่วมบริหารงานโดยให้มีสภาตำบล และคณะกรรมการตำบลขึ้นตามการปกครองระบอบประชาธิปไตย และต่อมาเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติให้ปรับปรุงระเบียบบริหารของตำบล โดยรวมสภาตำบลและคณะกรรมการตำบลเป็นองค์กรเดียวคือสภาตำบล ขณะนั้นฐานะของสภาตำบลยังไม่เป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพขาดความคล่องตัว รัฐบาลจึงปรับฐานะของสภาตำบลให้เป็นนิติบุคคลและยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดว่าสภาตำบลใดมีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา 3 ปี ติดต่อกันเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ให้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (สนุน วัชรเกษมสินธุ์, 2540) โดยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว 4 ครั้ง จำนวน 6,747 แห่ง คือ

ครั้งที่ 1	มีผลวันที่ 3 มี.ค. 2538	จำนวน 617 แห่ง
ครั้งที่ 2	มีผลวันที่ 30 มี.ค. 2539	จำนวน 2,143 แห่ง
ครั้งที่ 3	มีผลวันที่ 23 ก.พ. 2540	จำนวน 3,637 แห่ง
ครั้งที่ 4	มีผลวันที่ 14 ธ.ค. 2542	จำนวน 350 แห่ง

(กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง, 2545)

ปัจจุบัน ยังมีสภาตำบลที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 216 แห่ง และมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 6,744 แห่ง

โดยในส่วนของจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนสภาตำบล 1 แห่ง และจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล 203 แห่ง

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) สภา องค์การบริหารส่วนตำบล และ 2) คณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่ (กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง, 2545)

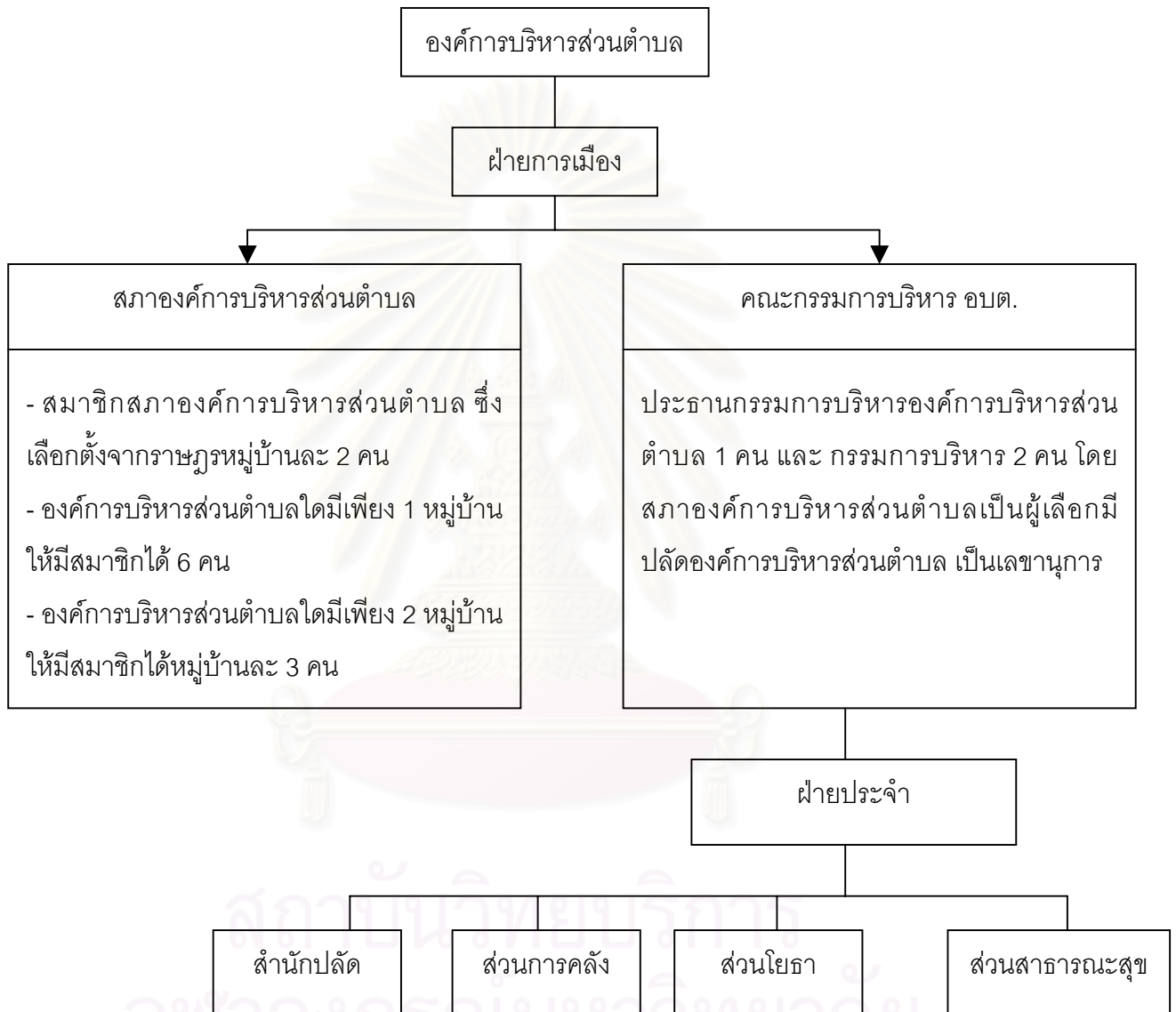
1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้น ๆ หมู่บ้านละ 2 คน (ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 6 คน แต่ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้หมู่บ้านละ 3 คน) โดยมีประธานองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 1 คน รองประธานองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 1 คน และเลขาธิการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 1 คน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบังคับตำบลร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและควบคุมตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

2) คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และกรรมการบริหารจำนวน 2 คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามกฎหมาย โดยมีพนักงานส่วนตำบล ซึ่งได้แก่ ปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา ฯลฯ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้แก่คณะกรรมการบริหารและองค์การบริหารส่วนตำบล

แผนภูมิที่ 1 แสดงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล (กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง, 2542)

ภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมี 2 ประเภท ดังนี้

1. ภารกิจและหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำมีดังนี้

1.1 การจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก

1.2 การรักษาความสะอาด ถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง

การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

1.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ

1.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.8 บำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณ หรือ

บุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

2. ภารกิจและหน้าที่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำมีดังนี้

2.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

2.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

2.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

2.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ สวน

สาธารณะ

2.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

2.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

2.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

2.8 การคุ้มครองดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

2.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.10 ให้มีการตลาด ทำเทียบเรือ และทำข้าม

2.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

2.12 กิจการท่องเที่ยว

2.13 การผังเมือง

(กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง, 2545)

จากภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าภารกิจและหน้าที่ในด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาหรือการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นเป็นภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องดำเนินการให้มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นให้ได้โดยเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ในการบริหารจัดการหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดศรีสะเกษก็ได้ใช้กฎระเบียบ วิธีการปฏิบัติเหมือนกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่กล่าวถึงข้างต้นซึ่งยึดตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2537 (กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง, 2545)

ภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ การพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถมีอาชีพที่มั่นคง สร้างความผาสุกให้แก่ครอบครัว สังคมและชุมชนตลอดจนการดูแลรักษา สืบทอดศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตนซึ่งการที่จะพัฒนาคนในท้องถิ่นให้มีคุณลักษณะดังกล่าวได้นั้นจะต้องจัดให้คนในท้องถิ่นได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการนี้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมซึ่งเป็นหน้าที่ที่ตั้งอยู่บนหลักการของการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุก ๆ ด้าน เช่นเดียวกับหลักการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต้องมีพื้น

ฐานจากการมีส่วนร่วมของประชาชนและสถาบันต่าง ๆ ในสังคมด้วย ดังนั้น ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

(วรรณวิไล วรวิภิชัย, 2540)

1. สำรวจกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ด้านวุฒิการศึกษาอาชีพ รายได้ ความต้องการด้านการศึกษาระดับประเภทต่าง ๆ
2. จัดทำแผนจุลภาคระดับตำบล ร่วมกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ร่วมกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วางแผนจัดการศึกษาให้กับประชาชนในพื้นที่
4. ร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการประสานงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และของครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. กำกับ ติดตาม ดูแลการจัดกิจกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก มีการกำหนดบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท รวมทั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ในการจัดการศึกษามาตรา 289 ดังนี้

มาตรา 289 “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 ได้กำหนดเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในมาตรา 41 ดังนี้

มาตรา 41 “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น”

ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีสิทธิและหน้าที่อย่างชัดเจนในการจัดการศึกษาได้ทุกระดับหรือระดับใดระดับหนึ่ง ซึ่งการศึกษาในระบบมี 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา นั่นคือ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดการศึกษาได้ในระดับพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นคือ องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดการศึกษาได้ในระดับพื้นฐาน หรือรวมไปถึงระดับอุดมศึกษาก็ได้ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการท้องถิ่น (อินทรีย์ บัวสมบุญรณ์, สานิต ผลเจริญ, 2543)

นอกจากนี้ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมายและแนวทางการกระจายอำนาจให้เป็นไปตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 6 ด้าน โดยพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หลักการทั่วไป รูปแบบการถ่ายโอน และระยะเวลาของการถ่ายโอน โดยจำแนกงานในแต่ละด้านที่ต้องถ่ายโอน ข้อกฎหมาย หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ลักษณะภารกิจ รูปแบบ ขอบเขต ระยะเวลาและเงื่อนไขในการถ่ายโอน ซึ่งไม่จำเป็นต้องถ่ายโอนไปพร้อมกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่จะรับการถ่ายโอน รวมทั้งสร้างกลไกและระบบควบคุมคุณภาพมาตรฐานมารองรับ ตลอดจนการปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

ด้วยภารกิจนี้ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทหนึ่งได้รับการถ่ายโอนภารกิจในด้านการศึกษา 2 ประเภท คือ การจัดการศึกษาในระบบ และการจัดการศึกษานอกระบบ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับการถ่ายโอนในภารกิจดังนี้ (เอกสารแนบ 1 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, 2543)

1. การศึกษาก่อนวัยเรียนหรือปฐมวัย (อนุบาลอายุ 4-6 ปี) ได้รับการถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีที่ถ่ายโอนเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อม

2. การศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีที่ถ่ายโอนเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อม

3. โครงการถ่ายโอนกิจกรรมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (วัสดุการศึกษา) ได้รับการถ่ายโอนจาก สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีที่ถ่ายโอนคือปี 2544
4. โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจาก สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีที่ถ่ายโอนคือ ปี 2544
5. การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับมัธยมศึกษา) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมสามัญศึกษา ปีที่ถ่ายโอน เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อม
6. งานการศึกษาพิเศษ
 - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมสามัญศึกษาปีที่ถ่ายโอน คือปี 2544
7. โครงการพัฒนาการศึกษา
 - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมสามัญศึกษาปีที่ถ่ายโอน คือปี 2544
8. โครงการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
 - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมสามัญศึกษาปีที่ถ่ายโอน คือปี 2544
9. งานจัดการศึกษาสงเคราะห์
 - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมสามัญศึกษาปีที่ถ่ายโอน คือปี 2544
10. งานดำเนินการศึกษาพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - เงินอุดหนุนค่าอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมสามัญศึกษาปีที่ถ่ายโอน คือปี 2544
11. โครงการถ่ายโอนอาหารกลางวัน ได้รับการถ่ายโอนจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีที่ถ่ายโอนคือปี 2544
12. โครงการถ่ายโอนศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมศึกษาได้รับการถ่ายโอนจากกรมการศาสนา ปีที่ถ่ายโอนคือปี 2545
13. โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการศาสนา ปีที่ถ่ายโอนคือ ปี 2544

14. การให้การศึกษแก่ชาวเขาและประชาชนห่างไกลคมนาคม โครงการถ่ายโอนอาหารเสริม (นม) ได้รับการถ่ายโอนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติปีที่ถ่ายโอนคือ ปี 2544

15. การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ปีที่ถ่ายโอนคือปี 2545

16. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอหรือศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ระดับเขตได้รับการถ่ายโอนจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อม

17. ภารกิจกิจการส่งเสริมกีฬาหมู่บ้านและชุมชน (อุปกรณ์กีฬาและการก่อสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมพลศึกษา ปีที่ถ่ายโอนคือปี 2544

18. โครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม) (สำหรับนักเรียนบนภูเขา) ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนปีที่ถ่ายโอนคือปี 2544

19. โครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ของชาวไทย 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้และโครงการพัฒนาการศึกษาชุมชนบทพื้นที่สูงได้รับการถ่ายโอนจากกรมอาชีวศึกษา ปีที่ถ่ายโอนคือปี 2546 (เอกสารแนบ 1 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2543)

โดยโครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารเสริม (นม) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดซื้อนมตามระเบียบพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับนักเรียนก่อนประถมศึกษาถึงประถมศึกษาปีที่ 4 ทุกคน คนละ 5 บาทต่อวัน 200 วันต่อปี สำหรับปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลสนับสนุน 230 วัน และให้ท้องถิ่นสนับสนุน 30 วันรวมเป็น 260 วัน ส่วนโครงการถ่ายโอนกิจกรรมอาหารกลางวัน องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้โรงเรียน และจัดสรรงบประมาณให้ร้อยละ 30 ของนักเรียนก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา คนละ 6 บาทต่อวัน 200 วันต่อปี (ประภาพรรณไชยวงษ์ , 2545)

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2545) ได้กำหนดประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ตามความพร้อมภายในปี พ.ศ. 2547 บนพื้นฐานของงานวิจัย ดังนี้

ประเภทขององค์กร

ระดับการศึกษาที่พร้อมภายในปี พ.ศ. 2547

- เทศบาลตำบล	จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
(เด็กเล็ก – อนุบาลศึกษา)
- เทศบาลเมืองนคร	จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา – ประถมศึกษา
- เมืองพัทยา	จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา – ประถมศึกษา
- กรุงเทพมหานคร	จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา – มัธยมศึกษา
- อบต.	จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
(เด็กเล็ก – อนุบาลศึกษา)
- อบจ.	จัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียน เช่นการฝึกอาชีพและการ
สนับสนุนการศึกษาในระบบโรงเรียน

จะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาภายในปี พ.ศ. 2547 ตามความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยพบว่าภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานด้านการศึกษา มีแนวโน้มไปดังนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล มีภารกิจในด้านการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา การศึกษาพิเศษ การศึกษาเพื่อคนพิการ การจัดการศึกษาสงเคราะห์ การศึกษาชาวเขาและประชาชนห่างไกลคมนาคม การพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ของชาวไทย 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน การส่งเสริมกีฬาหมู่บ้านและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา พบว่ามี 12 เรื่อง โดยผู้วิจัยได้นำเสนอในส่วนที่มีผู้วิจัยเห็นสอดคล้องและขัดแย้งกันแยกเป็น 3 ประเด็น คือ 1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล 2. ความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล 3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษา

มีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและค้นพบในเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

วรรณวิไล วรวิกโฆษิก (2540) พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตการศึกษา 1 (2540) พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในลักษณะของการร่วมเสนอข้อมูลและความคิดเห็นและมีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในด้านการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับ วีระพงษ์ เดชบุญและคณะ (2540) พบว่า การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ พิณสุดา สิริรังศรี และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) พบว่า ขาดการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานด้านการศึกษาทั้งด้านการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมติดตามผล และพัชยา ทับทิม (2543) พบว่า ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบทบาทด้านบริหารงานบุคคล เนื่องจากการคัดเลือกครูศูนย์การเรียนชุมชนเกี่ยวกับการสรรหา ดำเนินการสอบ การบรรจุแต่งตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดดำเนินการเอง นอกจากนี้ ศิริกาญจน์ โกสุม (2542) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาร่วมกับโรงเรียนในการจัดการศึกษาในรูปแบบขององค์กรน้อยแต่เข้ามาร่วมในฐานะของผู้นำชุมชนซึ่งเป็นฐานะเฉพาะตัวและในการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนจะมีส่วนร่วมมากโดยเฉพาะในด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน เช่นเดียวกับ พิบูลย์พันธ์ สายทอง (2542) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติงานด้านการศึกษาในระดับมากในด้านการช่วยเหลือสนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์จัดสิ่งเสพติด รณรงค์ให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญและสนับสนุนให้บุตรหลานได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในโรงเรียน นอกจากนี้สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2542) พบว่า ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเกือบทั้งหมดต้องการจัดการศึกษาด้วยตนเองเนื่องจากจะทำให้การศึกษาสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมในการ

จัดการศึกษาด้วยตนเอง สำหรับอำนาจการบริหารจัดการที่ต่องการนั้นต่องการอำนาจการบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานงบประมาณ

ความพร้อมในการดำเนินงานด้านการศึกษา

มีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและค้นพบในเรื่องความพร้อมในการดำเนินงานด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

วีระพงษ์ เดชบุญและคณะ (2540) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาพรธณ ไชยวงษ์ (2545) พบว่า ในปี 2544 องค์การบริหารส่วนตำบลเองเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและพร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าในปี 2549 องค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาแต่องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ามีความพร้อมถึงระดับประถมศึกษาและทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าในปีดังกล่าวองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมเพิ่มขึ้นทั้งในการจัดและการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทุกระดับและทุกรูปแบบ แต่ความพร้อมในด้านวิชาการขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับน้อย ในขณะที่ พิณสุดา สิริรังศรีและสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) พบว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางประเภทยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดการศึกษาทั้งความพร้อมด้านกฎหมาย และบุคลากรที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ สมหวัง คันธรส (2543) พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นพบว่าส่วนใหญ่ของทุกกลุ่มเห็นว่าปัจจุบันนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อม เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2545) พบว่า ส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและชาวการศึกษาประเมินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลว่ายังไม่พร้อมและองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ยังไม่ต้องการรับภาระในการจัดการศึกษา และประภาพรธณ ไชยวงษ์ (2545) พบว่าในปี 2544 ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่พร้อมทั้งในการจัดและมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทุกระดับ

ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการศึกษา

มีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและค้นพบในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

วีระพงษ์ เดชบุญและคณะ (2540) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ งบประมาณมีจำกัด บุคลากรขาดความรู้ด้าน

การศึกษา การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อยและขาดการวางแผนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาโดยตรงแต่จะจัดสรรงบประมาณที่ให้ผลทางอ้อม เช่นเดียวกับ กับ พิบูลย์พันธ์ สาทอง (2541) พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการศึกษา คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา มีงบประมาณจำกัด รวมทั้งเห็นว่าปัญหาด้านการศึกษาไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนของท้องถิ่นและ ศิริกาญจน์ โกสุม (2542) พบว่า ความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลในการสนับสนุนด้านการศึกษายังมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้น้อยและองค์การบริหารส่วนตำบลยังเน้น การนำงบประมาณทั้งตำบลมาใช้ร่วมเป็นโครงการใหญ่ไม่ได้แบ่งให้แต่ละหมู่บ้านนำไปพัฒนาหมู่บ้านตามความจำเป็น นอกจากนี้ สมหวัง คันธรส (2543) พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในด้านการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยเงื่อนไขสำคัญ คือ มีรายได้หรือได้รับเงินอุดหนุนมากขึ้นหรือมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในด้านการศึกษาเพียงพอและมีคุณภาพ และนิตยา บุญประเสริฐศรีและคณะ (2545) พบว่า ประชากรในท้องถิ่นในระดับล่าง ส่วนใหญ่ยังไม่รับรู้และไม่ให้ความสนใจประเด็นในเรื่องการถ่ายโอนการศึกษามากนัก ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาอย่างหนึ่งในการดำเนินงานด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วย แต่ พิณสุดา สิริรังศรีและสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) พบว่า สภาพปัญหาการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ ขาดอิสระในการบริหารจัดการ ทั้งด้านแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและการเงิน รายได้ไม่เพียงพอยังคงพึ่งงบประมาณและรายได้จากส่วนกลาง มีความไม่เท่าเทียมกันในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาระหว่างส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น การบริหารงานขาดความคล่องตัวและผู้บริหารส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร

จากที่มีผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและค้นพบในเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษา ความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษาและปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวข้างต้น ถือว่าเป็นแนวทางและเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบในการทำวิจัย เรื่องการศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาของผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี

วรรณวิไล วรรณโฆษิก (2540) ศึกษา “การมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง” พบว่ากรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวมและรายการกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยการเปรียบเทียบรายคู่ระหว่างการศึกษาสายสามัญ สายอาชีพ ตามอรรถาศัย และการจัดตั้งศูนย์การเรียน พบว่า แต่ละกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น การศึกษาสายอาชีพและการศึกษาตามอรรถาศัยที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตการศึกษา 1 (2540) ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในกระบวนการจัดและพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน เขตการศึกษา 1 “ พบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ในลักษณะของการร่วมเสนอข้อมูลและความคิดเห็น และมีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในด้านการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางโดยมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ การเร่งรัดให้ชุมชนส่งบุตรหลานเข้าศึกษา และเสนอแนะให้โรงเรียนปรับปรุงระบบและกระบวนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ยังเห็นว่าการศึกษาที่ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของรัฐ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจังจะทำให้การศึกษาของชุมชนมีคุณภาพมากขึ้น

วีระพงษ์ เดชบุญ และคณะ (2540) ได้ศึกษา “ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตการศึกษา 10” พบว่า ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้แก่ ประธานคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในด้านการเห็นประโยชน์ของการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีความรู้เรื่องการศึกษา การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาและความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่ามีปัญหางบประมาณมีจำกัด บุคลากรขาดความรู้ด้านการศึกษา การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อย และขาดการวางแผนร่วมกัน

พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541) ได้ศึกษา “ ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 9” พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เข้าใจสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษา และยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาโดยตรง แต่จะจัดสรรงบประมาณที่ให้ผลทางอ้อม เช่น การส่งเสริมกีฬา และประเพณีส่วนในด้านการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาการศึกษา แต่สิ่งที่ทำส่วนใหญ่เป็นการรณรงค์ให้เยาวชนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐาน การประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการศึกษา การปรับปรุงโรงเรียน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

พิณสุตา สิทธิรังศรีและสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) ได้ศึกษา “องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา” พบว่า สภาพปัญหาการจัดการศึกษาขององค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นรวมทั้ง องค์การบริหารส่วนตำบล คือ ขาดอิสระในการบริหารจัดการ ทั้งด้านแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการเงิน รายได้ไม่เพียงพอยังคงพึ่งงบประมาณและรายได้จากส่วนกลาง มีความไม่เท่าเทียมกันในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น การบริหารงานขาดความคล่องตัว และผู้บริหารส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร การจัดการศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่มีคณะกรรมการบริหารการศึกษาของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ ในระดับโรงเรียนก็ไม่มีการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการมีเพียงคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กรรมการที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดการมีส่วนร่วม ทั้งด้านการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมติดตามผล นอกจากนี้องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นบางประเภทยังไม่มี ความพร้อมที่จะดำเนินการจัดการศึกษา ทั้งความพร้อมด้านกฎหมาย และด้านบุคลากรที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษา

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2542) ได้ศึกษา “การกระจายอำนาจสู่องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น” พบว่า ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเกือบทั้งหมดต้องการจัดการศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากจะทำให้การศึกษาสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยตนเอง สำหรับอำนาจการบริหารจัดการที่ต้องการที่ต่องานนั้นต้องการอำนาจการบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานงบประมาณ ส่วนระดับการศึกษาที่ต่องานจัดเห็นว่าขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลแต่ละแห่ง ในด้านปัญหาอุปสรรคที่เห็นว่าอาจจะเกิดขึ้น คือ ปัญหาการยอมรับจากภายนอกเกี่ยวกับความรู้และความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องการบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจะต้องพัฒนาตนเอง

พิบูลย์พันธ์ สาทอง (2542) ได้ศึกษา “บทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี “ พบว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติงานด้านการศึกษาในระดับมากในด้านการช่วยเหลือสนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์จัดสิ่งเสพติด รณรงค์ให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญและสนับสนุนให้บุตรหลานได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในโรงเรียน สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการศึกษานั้น เห็นว่าเรื่องที่มีปัญหาในระดับมากคือ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถตั้งโรงเรียนเองได้ เพราะใช้งบประมาณมาก และเห็นว่าเรื่องที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา มีงบประมาณจำกัด รวมทั้งเห็นว่าปัญหาด้านการศึกษาไม่ใช่เรื่องเร่งด่วนของท้องถิ่น

2. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรจะมีส่วนร่วมดูแลมาตรฐานคุณภาพการศึกษาสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรเป็นกรรมการโรงเรียนโดยตำแหน่ง จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในรูปแบบของศูนย์ดูแลเด็กก่อนวัยเรียนอยู่ในระดับมาก

ศิริกาญจน์ โกสุม (2542) ได้ศึกษา “ การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีข้อค้นพบเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า กรรมการโรงเรียนของโรงเรียนชุมชนพัฒนา ได้แต่งตั้งจากสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนใหญ่ ส่วนความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลในการสนับสนุนด้านการศึกษานั้น ยังมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ เนื่องจากเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้น้อย และเพิ่งเริ่มดำเนินการบริหารงานทำให้การบริหารงานยังมีลักษณะการลองผิดลองถูก นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลยังเน้นการนำงบประมาณทั้งตำบลมาใช้ร่วมกันเป็นโครงการใหญ่ไม่ได้แบ่งให้แต่ละหมู่บ้านนำไปพัฒนาหมู่บ้านตามความจำเป็นทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการจัดการศึกษาในรูปแบบขององค์กรน้อย แต่เข้ามาร่วมในฐานะของผู้นำชุมชนซึ่งเป็นฐานะเฉพาะตัว และในการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนจะมีส่วนร่วมมากโดยเฉพาะในด้านการพัฒนา

อาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน ส่วนในด้านการเรียนการสอนองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีข้อจำกัดเนื่องจากขาดความรู้ในด้านการศึกษา

สมหวัง คันธรส (2543) ได้ศึกษา “การศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการให้องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ “ พบว่า

1.ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในท้องถิ่น พบว่า ส่วนใหญ่ของทุกกลุ่ม คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับอำเภอ กลุ่มเจ้าหน้าที่และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ต่างเห็นด้วยที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในท้องถิ่น ด้านการสนับสนุนงบประมาณการจัดการศึกษา ด้านการเป็นที่ปรึกษา/ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และด้านการติดตาม ตรวจสอบมาตรฐานการจัดการศึกษาและผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยเห็นว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้แทนประชาชนย่อมทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี

2.ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในท้องถิ่น พบว่า ส่วนใหญ่ของทุกกลุ่มเห็นว่าปัจจุบันนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อม โดยต่างเห็นว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะไปช่วยเหลือด้านการศึกษาอย่างเต็มที่ตามความต้องการของโรงเรียนได้ ซึ่งทุกกลุ่มเห็นตรงกันว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริงนั้น ขึ้นกับปัจจัยเงื่อนไขสำคัญ คือ มีรายได้หรือได้รับเงินอุดหนุนมากขึ้น หรือมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการศึกษาเพียงพอและมีคุณภาพ

พัชยา ทับทิม (2543) ได้ศึกษา “บทบาทของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์การเรียนชุมชน : กรณีศึกษาศูนย์การเรียนชุมชนในเขตจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า

1. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบทบาทด้านบริหารงานบุคคล เนื่องจากการคัดเลือกครูศูนย์การเรียนชุมชนเกี่ยวกับการสรรหา ดำเนินการสอบ การบรรจุ แต่งตั้งนั้นศูนย์การเรียนนอกโรงเรียนจังหวัดดำเนินการเอง

2. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทด้านแผนงานและโครงการในการจัดทำข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จัดทำแผนงาน จัดกิจกรรมและโครงการ

3. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในด้านดูแลงานศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเกี่ยวกับการตรวจเยี่ยม ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินกิจกรรมและโครงการ

4. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในด้านบริหารศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์งานศึกษาสายสามัญ สายอาชีพ กลุ่มสนใจ กิจกรรมและโครงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

(นิตยา บุญประเสริฐศรีและคณะ , 2545) ได้วิจัยเรื่อง “ความเหมาะสมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : บทสะท้อนจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย”

จากการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในระดับปฏิบัติ 3 ฝ่าย สรุปได้ว่า

1. ฝ่ายรับโอน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ มีความเห็นค่อนข้างสอดคล้องกันว่า นโยบายในการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาที่มีความเหมาะสมตามหลักการกระจายอำนาจและเป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับโอนตามกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัตินั้นความเหมาะสมในการรับโอนภารกิจนี้ขึ้นอยู่กับประเภทและระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ประเมินศักยภาพของตนเองว่ายังไม่พร้อมและยังไม่ต้องการรับภาระในการจัดการศึกษา

2. ฝ่ายถูกโอน คือ ครูและบุคลากรการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่า นโยบายการถ่ายโอนภารกิจการศึกษาไม่เหมาะสมกับบริบทของไทยในขณะนี้ ทั้งนี้เพราะองค์กรท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นยังไม่เข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารขององค์กรท้องถิ่นส่วนมากไม่มีวิสัยทัศน์ทางการศึกษา ชาวการศึกษาประเมินว่าองค์กรท้องถิ่นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะองค์กรบริหารส่วนตำบล ยังไม่มีความพร้อมและความเหมาะสมในการจัดการศึกษา อีกทั้งเห็นว่า การถ่ายโอนสถานศึกษาจะก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบหลายประการ จึงควรชะลอการดำเนินการตามนโยบายนี้ หรือดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไปตามความพร้อม

3. ฝ่ายประชาชน คือผู้รับบริการซึ่งจะได้รับผลโดยตรงจากการจัดการศึกษา มีความเห็นที่โน้มเอียงไปในทิศทางเดียวกับชาวการศึกษา กล่าวคือ เห็นด้วยในหลักการของการ

กระจายอำนาจ แต่ไม่มีความศรัทธาเชื่อมั่นในความพร้อมของการเมือง การปกครองระดับท้องถิ่น อีกทั้งเห็นว่าประชาชนยังไม่สามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทางการเมืองการปกครองได้อย่างแท้จริงและปลอดภัย ดังนั้น จึงยังไม่มีความเหมาะสมที่จะดำเนินการตามนโยบายการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ซึ่งเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อนอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม ประชาคมในท้องถิ่นในระดับล่าง ส่วนใหญ่ยังไม่รับรู้ และไม่ให้ความสนใจประเด็นในเรื่องการถ่ายโอนการศึกษามากนัก

ประภาพรรณ ไชยวงษ์ (2545) ได้ศึกษา “การวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” พบว่า ในด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล : ในปี 2544 องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและพร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา แต่ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่พร้อมทั้งในการจัดและมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทุกระดับ ในปี 2549 ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ามีความพร้อมถึงระดับประถมศึกษา และทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า ในปีดังกล่าวองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมเพิ่มขึ้นทั้งในการจัดและการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทุกระดับและทุกรูปแบบ โดยภาพรวมการปฏิบัติจริง ความคาดหวังและความพร้อมด้านวิชาการขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 203 แห่ง (กรมการปกครอง, 2545) ในงานวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด

1.1. ผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 - ผู้บริหาร อบต. ได้แก่ ประธานบริหาร อบต. หรือ ปลัด อบต. ทั้งหมด 203 คน

กลุ่มที่ 2 - ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จากโรงเรียน 203 โรงเรียน เป็นจำนวน 203 คน และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (ศบอ.) ในเขตพื้นที่ อบต. ทั้งหมดของจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีจำนวน 22 แห่ง คิดเป็นผู้อำนวยการ ศบอ. จำนวน 22 คน รวมเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 225 คน

1.2. ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ประธานกรรมการบริหาร อบต. จำนวน 25 คนและปลัด อบต. 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบศึกษาเอกสาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 ใช้สอบถามผู้บริหาร อบต. 203 คน ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเรื่องระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วม เรื่องที่อบต. ดำเนินการมีส่วนร่วมและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของ อบต. และผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 บทบาทที่ปฏิบัติจริงของ อบต. ความคาดหวังและความพร้อมของ
อบต. ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามเรื่องความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัด
การศึกษาของท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการ
ศึกษา

ชุดที่ 2 ใช้สอบถามผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 225 คน ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1
ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเรื่องความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในเรื่องระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วม เรื่องที่อบต. ดำเนินการมีส่วนร่วมและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของ สถานศึกษาและผู้ตอบแบบสอบ
ถาม

ตอนที่ 2 บทบาทที่ปฏิบัติจริงของ อบต. ความคาดหวังและความพร้อมของ
อบต. ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ประธานกรรมการบริหาร อบต. และปลัด อบต. กลุ่มละ 25
คนโดยเลือกแบบเจาะจง เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างลึก เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามหลัก
เกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัด
การศึกษาของท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษา
ของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

2.3. แบบศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารซึ่งส่วนใหญ่เป็นแผนงานต่าง ๆ ของ อบต.
โดยศึกษาในส่วนที่สอดคล้องกับเกณฑ์ของหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปก
ครองส่วนท้องถิ่นและเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูป
การศึกษาซึ่งผู้วิจัยเลือกศึกษาแผนที่มีสาระในขอบเขตเรื่อง วิชาการ งบประมาณ บุคลากร และ
บริหารทั่วไปซึ่งเอกสารเหล่านั้นได้แก่

1. แผนงบประมาณ
2. แผนบุคลากร
3. แผนอาคารสถานที่

4. แผนการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความพร้อมและแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดการเตรียมความพร้อมในเรื่องระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วม เรื่องที่อบต.ดำเนินการมีส่วนร่วมและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาระทรวงศึกษาธิการ
2. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสาร เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแก้ไข
3. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และการใช้ภาษา
4. นำแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และจัดทำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอถึงประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ
2. แบบสอบถามชุดที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย 2 ฉบับ สำหรับผู้บริหาร อบต.ผู้วิจัยได้นำไป แจกในที่ประชุมผู้บริหาร อบต. ประจำเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2546 โดย แจกในที่ประชุมทั้งหมดแก่ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านซึ่งเป็นประธานบริหาร อบต.หรือปลัด อบต.

หมายเหตุ การประชุมนี้ คือ การประชุมผู้บริหาร อบต. จังหวัดศรีสะเกษซึ่งมี อบต.ทั้งหมด 203 แห่ง โดยมีประธานบริหาร อบต.หรือปลัด อบต. เป็นตัวแทน อบต. แห่งละ 1 คน รวม 203 คน ในวันนี้มีผู้เข้าร่วมประชุม ทั้งหมด 189 คน ส่วนที่เหลืออีก 12 คน ผู้วิจัยใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และได้รับคืนกลับมาในภายหลังครบ

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบคืนมาจากห้อง 180 ชุด ที่เหลืออีก 9 ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามขอนำกลับไปทำภายหลัง ซึ่งผู้วิจัยขอให้ส่งคืนทางไปรษณีย์ภายหลัง ซึ่งผู้วิจัยก็ได้รับคืนครบ รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการประชุมและการส่งทางไปรษณีย์ 189 ชุด รวมกับส่งให้แก่ผู้ที่ไม่ได้เข้าประชุมในวันนั้นทางไปรษณีย์อีก 12 ชุด ซึ่งผู้วิจัยก็ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด

รวมจำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับคืนและใช้ทำการวิจัยได้จำนวน 153 ชุด คิดเป็น 75.37 % ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 203 ชุด

3. แบบสอบถามชุดที่ 2 ซึ่งมี 1 ฉบับ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 203 คนและผู้บริหารศบอ. จำนวน 22 คน รวม 225 ฉบับ บางส่วนผู้วิจัยได้ส่งทางไปรษณีย์ และบางส่วนผู้วิจัยได้นำไปให้ด้วยตนเอง

รวมจำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับคืนและใช้ทำการวิจัยได้จำนวน 175 ฉบับ คิดเป็น 77.78 % ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ของ อบต.ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง ของ อบต.ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหา จากสูตร ค่าร้อยละของแต่ละรายการ = $\frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$

(ประคอง กรรณสูตร , 2538)

การนำเสนอข้อมูล

1. การนำเสนอข้อมูลในรูปตารางโดยแบ่งการนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางเดียว ประกอบด้วย ความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ นำเสนอข้อมูลทั้งในรูปแบบตารางคู่ ประกอบด้วย ความเรียง โดยมีการจับคู่ระหว่าง **ผู้บริหาร อบต. ซึ่งก็คือ ประธานบริหาร อบต. กับ ปลัด อบต.** ซึ่งเป็นฝ่ายผู้จัดการให้เกิดความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในอบต. และ **ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้บริหาร ศบอ.** ซึ่งเป็นฝ่ายผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยตรง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานำเสนอข้อมูลในรูปตารางคู่ ประกอบด้วย ความเรียง โดยมีการจับคู่ระหว่าง **ผู้บริหาร อบต. ซึ่งก็คือ ประธานบริหาร อบต. กับ ปลัด อบต.** ซึ่งเป็นฝ่ายผู้จัดการให้เกิดความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในอบต. และ **ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้บริหาร ศบอ.** ซึ่งเป็นฝ่ายผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยตรง

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง ของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานำเสนอข้อมูลในรูปตารางคู่ ประกอบด้วย ความเรียง โดยมีการจับคู่ระหว่าง **ผู้บริหาร อบต. ซึ่งก็คือ ประธานบริหาร อบต. กับ ปลัด อบต.** ซึ่งเป็นฝ่ายผู้จัดการให้เกิดความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในอบต. และ **ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้บริหาร ศบอ.** ซึ่งเป็นฝ่ายผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยตรง

2.การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

โดยผู้วิจัยได้ทำการสรุปและอภิปรายผลในตอนท้าย ในภาพรวม 2 กลุ่ม

คือ ผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษาและทำการสรุปข้อค้นพบออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเรื่องระดับ ประเภท รูปแบบ การมีส่วนร่วม เรื่องที่ อบต.ดำเนินการมีส่วนร่วมและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ส่วนที่ 2 ความพร้อมในการมีส่วนร่วมตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

ส่วนที่ 3 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของ อบต.ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของ อบต.สถานศึกษาและผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 บทบาทที่ อบต. ปฏิบัติจริงในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามการรับรู้ของ อบต. และผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ความคาดหวังของ อบต.และผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของ อบต.ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) สถานศึกษา และผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร อบต. จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (n =57)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	49	85.97
หญิง	8	14.03
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	6	10.53
30 – 34 ปี	9	15.79
35 – 39 ปี	9	15.79
40 – 44 ปี	12	21.05
45 – 49 ปี	11	18.64
50 – 54 ปี	5	8.77
55 – 60 ปี	5	8.77
สูงกว่า 60 ปี	2	3.51

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n = 57)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ประถมศึกษา	11	19.30
มัธยมศึกษา	13	22.81
มัธยมศึกษาตอนปลาย	26	45.61
อนุปริญญา	3	5.26
ปริญญาตรี	2	3.51
สูงกว่าปริญญาตรี	2	3.51
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ บริหาร อบต. ของ อบต.นี้ (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	11	19.30
1 ปี	29	50.88
2 ปี	3	5.26
3 ปีขึ้นไป	14	24.56

จากตารางที่ 1 ประธานกรรมการบริหาร อบต.ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 85.97 มีอายุ ในช่วง 45 – 49 ปี ร้อยละ 21.05 วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 45.61 และมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร อบต. นี้ 1 ปี ร้อยละ 50.88

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของปลัด อบต. จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (n= 96)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	80	83.33
หญิง	16	16.67
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	6	6.25

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	(n= 96)	
30 – 34 ปี	24	25.00
35 – 39 ปี	33	34.38
40 – 44 ปี	24	25.00
45 – 49 ปี	4	4.17
50 – 54 ปี	3	3.12
55 – 60 ปี	2	2.08
สูงกว่า 60 ปี	0	0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	86	89.59
สูงกว่าปริญญาตรี	10	1.04
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปลัด อบต.นี้ (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	17	17.70
1- 2 ปี	26	27.08
3 - 4 ปี	36	37.50
มากกว่า 4 ปี	17	17.70

จากตารางที่ 2 ปลัด อบต.ที่ ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 83.33 มีอายุ ในช่วง 35 – 39 ปี ร้อยละ 34.38 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 89.59 และมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปลัด อบต. นี้ 3-4 ปี ร้อยละ 37.50

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	(n= 153)	
เพศ		
ชาย	132	86.27
หญิง	21	13.73

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
(n= 153)		
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	5	3.27
30 – 34 ปี	14	9.15
35 – 39 ปี	16	10.46
40 – 44 ปี	24	15.68
45 – 49 ปี	40	26.14
50 – 54 ปี	36	23.52
55 – 60 ปี	18	11.76
สูงกว่า 60 ปี	0	0
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	3.92
ปริญญาตรี	126	82.35
สูงกว่าปริญญาตรี	21	13.72
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหาร โรงเรียนนี้ (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	1	0.65
1- 2 ปี	12	7.85
3 - 4 ปี	28	18.30
มากกว่า 4 ปี	112	73.20

จากตารางที่ 3 ผู้บริหารโรงเรียนที่ ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 86.27 มีอายุ ในช่วง 45 – 49 ปี ร้อยละ 26.14 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 82.35 และมี ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนนี้มากกว่า 4 ปี ร้อยละ 73.20

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการ ศบอ. จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (n= 22)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	20	90.90
หญิง	2	9.10
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	1	4.54
30 – 34 ปี	2	9.09
35 – 39 ปี	3	13.63
40 – 44 ปี	5	22.72
45 – 49 ปี	6	27.27
50 – 54 ปี	3	13.63
55 – 60 ปี	2	9.09
สูงกว่า 60 ปี	0	0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	20	90.90
สูงกว่าปริญญาตรี	2	9.10
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ศบอ. (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	0	0
1- 2 ปี	0	0
3 - 4 ปี	10	45.46
มากกว่า 4 ปี	12	54.54

จากตารางที่ 4 ผู้อำนวยการ ศบอ. ที่ ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 90.90 มีอายุ ในช่วง 45 – 49 ปี ร้อยละ 27.27 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 90.90และมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ศบอ. นี้ มากกว่า 4 ปี ร้อยละ 54.54

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของ อบต. จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในเขตพื้นที่ อบต.

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 153)	
การศึกษาในระบบ		
1. โรงเรียนอนุบาล	0	0
2. โรงเรียนที่เปิดสอนก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา	123	80.39
3. โรงเรียนที่เปิดสอนก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนต้น	79	51.63
4. โรงเรียนที่เปิดสอนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น	10	6.54
5. โรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้น	22	14.38
6. โรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา ตอนปลาย	37	24.18
7. สถาบันอาชีวศึกษา	1	0.65
ศึกษานอกระบบ		
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน	92	60.13
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนา	153	100
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปช)	68	44.44
4. ศูนย์การเรียนชุมชน	153	100
5. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ	22	14.38
6. ศูนย์ฝึกอาชีพ	81	52.94
การศึกษาตามอัธยาศัย		
1. ห้องสมุดประชาชน	123	80.39
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	153	100
3. ศูนย์กีฬา / นันทนาการ / ลานกีฬา	153	100

จากตารางที่ 5 ในเขตพื้นที่ อบต. ของจังหวัดศรีสะเกษ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระบบ ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 80.39 มีการจัดการศึกษานอก

ระบบมากที่สุดในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนา และศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ร้อยละ 100 เท่ากัน มีการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุดในรูปแบบที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และศูนย์กีฬา /นันทนาการ/ลานกีฬา ร้อยละ 100 เท่ากัน

ตอนที่ 2 ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษาที่เห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในช่วงปี 2545 – 2550 จำแนกตามระดับ / ประเภท การศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษา และเรื่องที่ อบต. ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (จากแบบสอบถาม)

ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	พร้อม		พร้อม		พร้อม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n=153)		(n=175)		(n =328)	

หน่วยงานที่ อบต. พร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปช.)	140	91.50	109	62.29	249	75.91
2. ศูนย์บริการการศึกษานอก โรงเรียน	129	84.31	108	61.71	237	72.25
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรม การพัฒนาชุมชน	141	92.15	102	58.29	243	74.08
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรม การศาสนา	141	92.15	111	63.43	252	76.83
5. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0

วิธีการ / ลักษณะการมีส่วนร่วม

1. เป็นกรรมการสถานศึกษา	141	89.47	112	64.00	253	77.13
2. ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา	153	100	146	83.43	299	91.15
3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ	145	94.77	127	72.97	272	82.92

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความพร้อมในการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	พร้อม		พร้อม		พร้อม	
	จำนวน (n=153)	ร้อยละ	จำนวน (n=175)	ร้อยละ	จำนวน (n=328)	ร้อยละ
4. ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	153	100	112	64.00	265	80.79
5. สละกำลังกาย	135	88.24	100	57.14	235	71.64
6. เป็นวิทยากร	141	92.16	107	61.14	248	75.60
7. ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด	153	100	81	46.29	234	71.34
8. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
ระดับ /ประเภทการศึกษา						
1. ก่อนประถมศึกษา	146	95.42	112	64.00	258	78.65
2. ประถมศึกษา	144	94.12	110	62.86	254	77.43
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	141	92.16	107	61.14	248	75.60
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	80	52.29	81	46.29	161	49.08
5. อาชีวศึกษา ระดับ ปวช.	67	43.79	78	44.57	145	44.20
6. อาชีวศึกษา ระดับ ปวส.	66	43.14	73	41.71	139	42.37
7. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
รูปแบบการจัดการศึกษา						
(ก) การศึกษาในระบบ						
1. โรงเรียน						
1.1. ก่อนประถมศึกษา	140	91.50	143	81.71	283	86.28
1.2. ประถมศึกษา	138	90.20	135	77.14	273	83.23
1.3. มัธยมศึกษาตอนต้น	135	88.24	114	65.14	249	75.91
1.4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	102	66.67	81	46.29	183	55.79
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	67	43.79	62	35.43	129	39.32
(ข) การศึกษานอกระบบ						
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	146	95.42	159	90.86	305	92.98

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความพร้อมในการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	พร้อม		พร้อม		พร้อม	
	จำนวน (n=153)	ร้อยละ	จำนวน (n=175)	ร้อยละ	จำนวน (n=328)	ร้อยละ
2. ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ						
- สายสามัญ	108	70.59	142	81.14	250	76.21
- วิชาชีพ / กลุ่มสนใจ	113	73.86	153	87.43	266	81.09
3. ศูนย์การเรียนชุมชน						
- สายสามัญ	130	84.97	147	84.00	277	84.45
- วิชาชีพ / กลุ่มสนใจ	138	90.20	157	89.71	295	89.93
4. ศูนย์ฝึกอาชีพ						
	144	91.50	76	43.43	220	67.07
5. จัดกิจกรรมอบรม ให้ความรู้						
- สุขภาพอนามัย	147	96.08	149	85.14	296	90.24
- สิ่งแวดล้อม	147	96.08	158	90.29	305	92.98
- การประกอบอาชีพ	147	96.08	142	81.14	289	88.10
- อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
(ค) การศึกษาตามอัธยาศัย						
1. ห้องสมุด	147	96.08	129	73.71	276	84.14
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	147	96.08	151	86.29	298	90.85
3. ศูนย์เยาวชน	147	96.08	142	81.14	289	88.10
4. ศูนย์กีฬา / นันทนาการ /						
ลานกีฬา	153	100	150	85.71	303	92.37
5. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
เรื่องที่ อบต. ควรดำเนินการในการจัดการศึกษา						
1. การกำหนดนโยบาย	120	78.43	117	66.86	237	72.25
2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ	120	78.43	113	64.57	233	71.03

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความพร้อมในการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	พร้อม		พร้อม		พร้อม	
	จำนวน (n=153)	ร้อยละ	จำนวน (n=175)	ร้อยละ	จำนวน (n=328)	ร้อยละ
3. การจัดทำหลักสูตร	66	43.14	107	61.14	173	52.74
4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	88	57.52	96	54.86	189	56.09
5.การจัดหางบประมาณ	125	81.70	147	84.00	272	82.92
6.การควบคุมการใช้งบ ประมาณ	139	90.85	134	76.57	273	83.23
7. การจัดหาบุคลากร	133	86.93	127	72.57	260	79.26
8. การพัฒนาบุคลากร	127	83.00	123	70.29	250	76.21
9. การกำกับดูแลการปฏิบัติ งาน ของบุคลากร	140	91.50	115	65.71	255	77.74
10. การดูแลความปลอดภัยของ บุคลากร	110	71.90	142	81.14	252	76.82
11. การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ของนักเรียน	153	100	154	88.00	307	93.59
12. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน	153	100	151	87.15	304	92.68
13. การป้องกันแก้ไขปัญหา ของนักเรียน	153	100	156	89.14	309	94.20
14. การจัดหา ดูแลรักษาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม	147	96.08	148	84.57	295	89.93
15. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็น ความสำคัญของการศึกษา	153	100	161	92.00	314	95.73

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความพร้อมในการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	พร้อม		พร้อม		พร้อม	
	จำนวน (n=153)	ร้อยละ	จำนวน (n=175)	ร้อยละ	จำนวน (n=328)	ร้อยละ
16. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็ก เข้ารับการศึกษา	153	100	163	93.14	316	96.34
17. การติดตามประเมินผล การจัดการศึกษา	122	79.74	143	81.71	265	80.79
18. การตรวจสอบคุณภาพ การจัดการศึกษา	120	78.43	125	71.43	245	74.46
19. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0

จากตารางที่ 6 ผู้บริหารอบต. และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในภาพรวม ดังนี้

หน่วยงานที่ อบต.พร้อมมีส่วนร่วม ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต.พร้อมร่วมในการจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนารัฐบาล และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนามากที่สุด ร้อยละ 92.15 เท่ากันรองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปช.) ร้อยละ 91.50 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า อบต.พร้อมร่วมในการจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนามากที่สุด ร้อยละ 63.43 รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปช.) ร้อยละ 62.29 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่า อบต.พร้อมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนามากที่สุด ร้อยละ 76.83

วิธีการ / ลักษณะที่ อบต. มีความพร้อม ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการให้ความเห็นหรือคำปรึกษา และร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดมากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากันรองลงมาคือ การให้การสนับสนุนงบประมาณ ร้อยละ 94.77 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการให้ความเห็นหรือคำปรึกษา มากที่สุด ร้อยละ 83.43 รองลงมาคือ การให้การสนับสนุนงบประมาณ ร้อยละ 72.97 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการให้ความเห็นหรือคำปรึกษา ร้อยละ 91.15

ระดับ / ประเภทการศึกษา ผู้บริหาร อบต.เห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 95.42 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 94.12 **ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา** เห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 64.00 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 62.86 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 78.65

รูปแบบการจัดการศึกษา ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบ อบต. พร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษากับโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 91.50 รองลงมาคือโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 90.20 ส่วนการศึกษานอกระบบ อบต.พร้อมมีส่วนร่วม ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุด ร้อยละ 95.42 รองลงมาคือการจัดกิจกรรม อบรวม ให้ความรู้ต่าง ๆ ร้อยละ 96.08 สำหรับการศึกษิตตามอัธยาศัย อบต.พร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษาใน ศูนย์กีฬา / นันทนาการ/ ลานกีฬามากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมาคือ ห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และศูนย์เยาวชน ร้อยละ 96.08 เท่ากัน **ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา** เห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบ อบต. พร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษากับโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 81.71 รองลงมาคือโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ร้อยละ 77.14 ส่วนการศึกษานอกระบบ อบต.พร้อมมีส่วนร่วม ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุด ร้อยละ 90.86 รองลงมาคือการจัดกิจกรรม อบรวม ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 90.29 สำหรับการศึกษิตตามอัธยาศัย อบต.พร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษาใน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 86.29 รองลงมาคือศูนย์กีฬา / นันทนาการ/ ลานกีฬา ร้อยละ 85.71 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่ อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบ อบต.พร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษากับโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 86.28 ส่วนการศึกษานอกระบบ อบต.พร้อมมีส่วนร่วม ของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุด ร้อยละ 92.98 สำหรับการศึกษิตตามอัธยาศัย อบต.พร้อมมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของศูนย์กีฬา / นันทนาการ/ ลานกีฬามากที่สุด ร้อยละ 92.37

เรื่องที่ อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ผู้บริหาร อบต.เห็นว่า อบต.พร้อมมีส่วนร่วมในเรื่องการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน การพัฒนาคุณ

ธรรม จริยธรรมของนักเรียน การป้องกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการศึกษามากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน รองลงมาคือการจัดหา ดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 96.08 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า อบต.พร้อมมีส่วนร่วมในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการศึกษามากที่สุด ร้อยละ 93.14 รองลงมาคือการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา ร้อยละ 92.00 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า อบต.พร้อมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการศึกษาร้อยละ 96.34

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของประธานกรรมการบริหาร อบต. และปลัด อบต. ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำแนกตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษา ของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษาและระดับความพร้อมตามเกณฑ์ทั้งสอง (จากแบบสอบถาม)

ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัด การศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.		ปลัด อบต.		รวม	
	จำนวน (n=57)	ร้อยละ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ	จำนวน (n=153)	ร้อยละ

1.) มีคณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษา

ของท้องถิ่น

ตัวชี้วัด มีองค์ประกอบของคณะกรรมการการศึกษาเพื่อบริหารการศึกษาของท้องถิ่น

1. มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา เป็นกรรมการน้อยกว่า 1 ใน 3	30	52.68	46	47.92	76	49.67
2. มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา เป็นกรรมการ 1 ใน 3 ของจำนวน กรรมการทั้งหมด	17	29.82	34	35.42	31	33.33

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัด การศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.		ปลัด อบต.		รวม	
	จำนวน (n=57)	ร้อยละ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ	จำนวน (n=153)	ร้อยละ
3. มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาเป็นกรรมการมากกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด	10	17.54	46	16.67	26	16.99
2.) มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา						
ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงให้เห็นความพร้อมในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และด้านครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์						
1. มีความพร้อมด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร	28	49.12	50	52.08	78	50.98
2. มีความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุครุภัณฑ์	26	45.61	40	41.67	66	43.13
2. มีความพร้อมด้านงบประมาณด้านบุคลากรด้านวัสดุครุภัณฑ์ มีแผนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อจัดการศึกษา ในระดับที่จะรับโอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3	5.26	6	3.92	9	5.88
ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนการควบคุมกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ						
1. มีแผนการควบคุม กำกับ และติดตามการดำเนินการ โดยมีบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน	0	0	0	0	0	0
2. มีแผนการควบคุม กำกับ ติดตามการ และนิเทศการ ดำเนินงานตามแผน	0	0	0	0	0	0
3. มีแผนการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการดำเนินงานจนบรรลุตามแผน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายชัดเจนปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนด						

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัด การศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.		ปลัด อบต.		รวม	
	จำนวน (n=57)	ร้อยละ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ	จำนวน (n=153)	ร้อยละ
3. มีแผนการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการดำเนินงานจนบรรลุตามแผน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายชัดเจนปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนด บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ	0	0	0	0	0	0
<u>3.) มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ</u>						
<u>ตัวชี้วัดที่ 1</u> มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาของรัฐ						
1. มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ บริหารงานบุคคลของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา	0	0	0	0	0	0
2. มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่ง ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของ คณะกรรมการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	0	0	0	0	0	0
3. มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การสร้างขวัญและกำลังใจที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ บริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	0	0	0	0	0	0
<u>ตัวชี้วัดที่ 2</u> มีแผนดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนงานด้านการกำหนด มาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหาร งานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา						

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัด การศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.		ปลัด อบต.		รวม	
	จำนวน (n=57)	ร้อยละ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ	จำนวน (n=153)	ร้อยละ
1. มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ บริหารงานบุคคลของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา	0	0	0	0	0	0
2. มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่สอดคล้อง กับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	0	0	0	0	0	0
3. มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การสร้างขวัญ และกำลังใจ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงาน ของคณะกรรมการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	0	0	0	0	0	0
<u>ตัวชี้วัดที่ 3</u> มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรทางการศึกษา						
1. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ	0	0	0	0	0	0
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็น พนักงานท้องถิ่น	0	0	0	0	0	0
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมเป็น พนักงานท้องถิ่น และตั้งใจ ปฏิบัติงานจนเกษียณอายุ	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัด การศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.		ปลัด อบต.		รวม	
	จำนวน (n=57)	ร้อยละ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ	จำนวน (n=153)	ร้อยละ
4.) มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ						
การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และ						
การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน						
ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ						
การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา						
และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน						
1. มีความพร้อมด้านการส่งเสริม						
มาตรฐานวิชาชีพ	0	0	0	0	0	0
2. มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ						
การพัฒนามาตรฐานและ						
คุณภาพการศึกษา	0	0	0	0	0	0
3. มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ						
การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา						
และการสนับสนุนทรัพยากร						
เพื่อการศึกษาที่ชัดเจน	0	0	0	0	0	0
ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนงาน						
ด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐาน						
และคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากร						
เพื่อการศึกษาที่ชัดเจน						
1. มีแผนดำเนินการด้านการ						
ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัด การศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.		ปลัด อบต.		รวม	
	จำนวน (n=57)	ร้อยละ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ	จำนวน (n=153)	ร้อยละ
2. มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและ คุณภาพการศึกษา	0	0	0	0	0	0
3. มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษา	0	0	0	0	0	0
<u>5.มีศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้ และสามารถจัดสรร เพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหาร จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน</u>						
<u>ตัวชี้วัดที่ 1</u> รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านจัดเก็บได้ ตามลำดับขั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล						
1. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บได้ต่ำกว่า 12 ล้านบาท	57	100	96	100	153	100
2. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บได้ 12-20 ล้านบาท	0	0	0	0	0	0
3. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บได้มากกว่า 20 ล้านบาท ขึ้นไป	0	0	0	0	0	0
<u>ตัวชี้วัดที่ 2</u> สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน						

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัด การศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.		ปลัด อบต.		รวม	
	จำนวน (n=57)	ร้อยละ	จำนวน (n=96)	ร้อยละ	จำนวน (n=153)	ร้อยละ
1. จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 10 ของงบประมาณรายจ่าย (เต็มที่ไม่เกิน 3 แสนบาท)	57	100	96	100	153	100
2. จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 10 – 20 ของงบประมาณรายจ่าย	0	0	0	0	0	0
3. จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษามากกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่าย	0	0	0	0	0	0
<u>6.มีศักยภาพการบริหารงบประมาณด้านการศึกษาที่ได้รับบริการ สนับสนุนจากรัฐและงบประมาณที่จัดเก็บได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส</u>						
ตัวชี้วัด มีแผนการบริหารและแผนติดตามการใช้งบประมาณ ด้านการศึกษาที่โปร่งใสตรวจสอบได้						
1. มีแผนการบริหารงบประมาณในการจัดการศึกษา ครบถ้วนตามภารกิจ	0	0	0	0	0	0
2. มีแผนการบริหารงบประมาณและแผนติดตามการ ใช้งบประมาณในการจัดการ ศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ	0	0	0	0	0	0
3. มีแผนการบริหารงบประมาณ และแผนติดตามการใช้ งบประมาณในการจัดการศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ ที่แสดงถึงการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้	0	0	0	0	0	0

จากตารางที่ 7 ประธานกรรมการบริหาร อบต.และปลัดอบต. เห็นว่า ความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำแนกตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาของท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษา ของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษาและระดับความพร้อมตามเกณฑ์ทั้งสองนั้น (ดูบทที่ 2 หน้า 22-26) เมื่อวิเคราะห์ตามเกณฑ์แล้วพบว่า

ตามเกณฑ์ที่ 1 คณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่นพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นสูงสุดว่า มีความพร้อมในการมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาเป็นกรรมการน้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 49.67 ซึ่งตามเกณฑ์ถือเป็นความพร้อมระดับที่ 1

ตามเกณฑ์ที่ 2 แผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณด้านบุคลากรและด้านประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นสูงสุดในข้อมีความพร้อมด้านงบประมาณและด้านบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 50.98 ซึ่งตามเกณฑ์ถือเป็นความพร้อมระดับที่ 1

ตามเกณฑ์ที่ 5 ศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้ และสามารถจัดสรรเพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานพบว่า

มีผู้ตอบแบบสอบถามสูงสุดว่ามีความพร้อมในการจัดเก็บรายได้ ต่ำกว่า 12 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งตามเกณฑ์ถือเป็นความพร้อมระดับที่ 1 และในการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานนั้น อบต.มีความพร้อมจัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 10 ของงบประมาณรายจ่าย(เต็มที่ ไม่เกิน 3 แสนบาท)คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งตามเกณฑ์ตรงกับความพร้อมระดับที่ 1

ส่วนเกณฑ์ที่เหลือ พบว่า มีผู้ตอบว่าไม่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการบริหารเลย ทั้งนี้คำตอบของทั้งประธาน อบต.และปลัด อบต.เป็นไปในทางเดียวกันทั้งรายกลุ่มและโดยภาพรวมในทุกข้อ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของประธานกรรมการบริหาร อบต. และปลัด อบต. ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำแนกตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษา ของ สำนักงานปฏิบัติการศึกษา (จากการสัมภาษณ์)

ความพร้อมของ อบต. ใน การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.				ปลัด อบต.			
	มี		ไม่มี		มี		ไม่มี	
	จำนวน (n=25)	ร้อยละ (n=25)	จำนวน (n=25)	ร้อยละ (n=25)	จำนวน (n=25)	ร้อยละ (n=25)	จำนวน (n=25)	ร้อยละ (n=25)

1. มีคณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหาร

การศึกษาของท้องถิ่น

1.1.อบต. ของท่านมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาเป็นกรรมการเพื่อบริหารการศึกษาของท้องถิ่น	25	100	0	0	25	100	0	0
1.2.อบต. ของท่านมีการจัดหาคณาจารย์เพื่อบริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น	25	100	0	0	25	100	0	0
1.3.อบต. ของท่านมีการจัดการพัฒนาบุคลากรและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น	25	100	0	0	25	100	0	0
1.4.อบต. ของท่านมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	25	100	0	0	25	100	0	0
1.5.อบต. ของท่านมีการดำเนินการ ดูแล ควบคุม ควบคุมของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	25	100	0	0	25	100	0	0
1.6.อบต. ของท่านมีการดำเนินการสร้างขวัญกำลังใจของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	25	100	0	0	25	100	0	0

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความพร้อมของ อบต. ใน การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ประธานกรรมการบริหาร อบต.				ปลัด อบต.			
	มี		ไม่มี		มี		ไม่มี	
	จำนวน (n=25)	ร้อยละ	จำนวน (n=25)	ร้อยละ	จำนวน (n=25)	ร้อยละ	จำนวน (n=25)	ร้อยละ
1.7.อบต.ของท่านมีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของ คณะอนุกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	0	0	25	100	0	0	25	100
1.8.อบต.ของท่านมีความพร้อมเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นตำแหน่ง ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะ อนุกรรมการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	0	0	25	100	0	0	25	100
2. มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การ พัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและการสนับสนุน ทรัพยากรเพื่อการศึกษา								
2.1. อบต.ของท่านมีความพร้อมด้านการส่งเสริม มาตรฐานวิชาชีพ	0	0	25	100	0	0	25	100
2.2.อบต. ของท่านมีความพร้อม ด้านการพัฒนา มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา	0	0	25	100	0	0	25	100
2.3.อบต. ของท่านมีความพร้อมด้านการสนับสนุน ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	25	100	0	0	25	100	0	0
3. มีศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้และสามารถจัดสรร เพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหารจัดการศึกษาที่มี คุณภาพและมาตรฐาน								
3.1. รายได้ที่ อบต.ของท่านจัดเก็บได้ต่ำกว่า 12 ล้านบาท	25	100	0	0	25	100	0	0
3.2.อบต.ของท่านมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อ บริหารการศึกษา	25	100	0	0	25	100	0	0

จากตารางที่ 8 จากการสัมภาษณ์ประธานกรรมการบริหาร อบต. และปลัดอบต. พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นไปในทางเดียวกันทั้งรายกลุ่มและโดยภาพรวม ดังนี้

เกณฑ์ที่ 1 - คณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น อบต. มีความพร้อมในเกือบทุกเรื่อง ยกเว้น การบรรจุแต่งตั้งและการเลื่อนตำแหน่ง

เกณฑ์ที่ 2 - แผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา อบต. มีความพร้อมเฉพาะด้านการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา นอกนั้นไม่มีความพร้อม

เกณฑ์ที่ 3 - ศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้และสามารถจัดสรรเพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน อบต. มีความพร้อมในการจัดเก็บได้ต่ำกว่า 12 ล้านบาทและมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 3 บทบาทที่ปฏิบัติจริงในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ อบต.

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่ อบต. ปฏิบัติจริงในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา จำแนกตามสภาพการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่ อบต. มีส่วนร่วม วิธี การ / ลักษณะการมีส่วนร่วม ระดับ / ประเภท รูปแบบการจัดการศึกษา และเรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษา

การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 153)		(N = 175)		(N = 328)	

สภาพการมีส่วนร่วม

1. มีส่วนร่วม	153	100	153	87.43	306	93.29
2. ไม่มีส่วนร่วม	0	0	22	12.57	22	6.7

หน่วยงานที่ อบต. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปช.)	153	100	175	100	328	100
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน (N = 153)	ร้อยละ	จำนวน (N = 175)	ร้อยละ	จำนวน (N = 328)	ร้อยละ
2. ศูนย์บริการการศึกษา						
นอกโรงเรียนอำเภอ	153	100	175	100	328	100
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน						
ชุมชน	153	100	175	100	328	100
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนา						
กรมการศาสนา	153	100	175	100	328	100
5. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
วิธีการ / ลักษณะการมีส่วนร่วม						
1. เป็นกรรมการสถานศึกษา	98	64.05	138	78.86	236	71.95
2. ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา	102	66.66	95	54.29	299	91.15
3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ	138	90.20	125	71.43	263	80.18
4. ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	127	83.00	46	26.28	173	52.74
5. สละกำลังกาย	82	53.60	34	19.43	116	50.60
6. เป็นวิทยากร	56	36.60	24	13.71	80	26.21
7. ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด	138	90.20	128	73.14	266	81.09
8. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
ระดับ / ประเภทการศึกษา						
1. ก่อนประถมศึกษา	153	100	175	100	328	100
2. ประถมศึกษา	119	77.77	175	100	294	89.63
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	34	35.29	163	93.14	197	60.06
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	12.42	86	49.14	105	32.01
5. อาชีวศึกษา ระดับ ปวช.	2	1.30	80	45.71	82	25.00
6. อาชีวศึกษา ระดับ ปวส.	2	1.30	51	29.14	53	16.15
7. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน (N = 153)	ร้อยละ	จำนวน (N = 175)	ร้อยละ	จำนวน (N = 328)	ร้อยละ
รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา						
(ก) การศึกษาในระบบ						
1. โรงเรียน						
1.1. ก่อนประถมศึกษา	153	100	175	100	328	100
1.2. ประถมศึกษา	126	82.35	175	100	301	91.76
1.3. มัธยมศึกษาตอนต้น	126	82.35	161	92.00	287	87.50
1.4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	69	45.10	82	46.85	151	46.03
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	2	1.30	27	15.42	29	8.84
(ข) การศึกษานอกระบบ						
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก						
	153	100	175	100	328	100
2. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ						
- สายสามัญ	44	28.76	175	100	319	97.25
- วิชาชีพ / กลุ่มสนใจ	44	28.76	175	100	319	97.25
3. ศูนย์การเรียนชุมชน						
- สายสามัญ	153	100	175	100	328	100
- วิชาชีพ / กลุ่มสนใจ	153	100	175	100	328	100
4. ศูนย์ฝึกอาชีพ	26	16.99	80	45.71	106	32.31
5. จัดกิจกรรมอบรม ให้ความรู้						
- สุขภาพอนามัย	66	43.14	137	78.28	203	61.89
- สิ่งแวดล้อม	95	62.09	135	77.14	230	70.12
- การประกอบอาชีพ	26	16.99	130	74.28	156	47.56
- อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน (N = 153)	ร้อยละ	จำนวน (N =175)	ร้อยละ	จำนวน (N =328)	ร้อยละ
(ค) การศึกษาตามอัธยาศัย						
1. ห้องสมุด	137	89.54	175	100	312	95.12
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	153	100	175	100	328	100
3. ศูนย์เยาวชน	153	100	175	100	328	100
4. ศูนย์กีฬา/นันทนาการ/ ลานกีฬา	138	90.20	175	100	313	95.42
5. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษา						
1. การกำหนดนโยบาย	33	21.57	34	19.43	67	20.42
2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ	38	24.84	55	31.43	93	28.35
3. การจัดทำหลักสูตร	11	7.19	12	6.86	23	7.01
4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	14	9.15	32	18.29	46	14.02
5. การจัดงบประมาณ	88	57.52	104	59.43	192	58.52
6. การควบคุมการใช้งบประมาณ	35	22.88	46	26.29	81	24.69
7. การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร	32	20.92	19	10.86	51	15.54
8. การดูแลความปลอดภัย ของบุคลากร	22	14.38	34	19.43	56	17.07
9. การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ	81	52.94	54	30.86	135	41.15
10. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	41	26.78	45	25.71	86	26.21

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน (N = 153)	ร้อยละ	จำนวน (N =175)	ร้อยละ	จำนวน (N =328)	ร้อยละ
11. การป้องกันแก้ไขปัญหา ของนักเรียน	53	34.64	77	44.00	130	39.63
12. การจัดหา ดูแลรักษาอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	52	33.99	66	37.71	115	35.06
13. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความ สำคัญของการศึกษา	78	50.98	82	46.86	160	48.78
14. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็ก เข้ารับการการศึกษา	78	50.98	70	40.00	148	45.12
15. การติดตามประเมินผล การจัดการศึกษา	17	9.80	17	9.71	34	10.36
16. การตรวจสอบคุณภาพ การจัดการศึกษา	15	9.40	15	8.57	30	9.14
19. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0

จากตารางที่ 9 ผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 93.29 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
บทบาทที่ปฏิบัติจริงของ อบต. ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีการ / ลักษณะที่ อบต. มีส่วนร่วม ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต. ใช้วิธีการหรือ
ลักษณะ คือ ให้การสนับสนุนงบประมาณ และ ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดมากที่สุด เท่ากันคิด
เป็นร้อยละ 90.20 รองลงมาคือ ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 80.30 ส่วนผู้บริหารสถาน
ศึกษา เห็นว่าอบต. ใช้วิธีการ / ลักษณะที่ อบต. การเป็นกรรมการสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ
78.86 รองลงมาคือการร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด ร้อยละ 73.14 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่า
อบต. ใช้วิธีการ/ลักษณะการมีส่วนร่วมโดยการให้ความเห็นหรือให้คำปรึกษามากที่สุด ร้อยละ
91.15

ระดับ / ประเภทการศึกษา ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต.มีส่วนร่วมใน ระดับก่อนประถมศึกษา มากที่สุดร้อยละ 100 รองลงมาคือมีส่วนร่วมจัดในระดับประถมศึกษาร้อยละ 77.77 ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมในระดับก่อนประถมและประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน รองลงมาคือมีส่วนร่วมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 93.14 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่า อบต.มีส่วนร่วมในระดับ/ประเภทการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 100

รูปแบบการจัดการศึกษา ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบ ในรูปแบบก่อนประถมมากที่สุด ร้อยละ 100 รองลงมาคือมีส่วนร่วมในรูปแบบประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 82.35 เท่ากัน การมีส่วนร่วมในการศึกษานอกระบบในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์การเรียนชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน รองลงมาคือมีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 62.09 และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและศูนย์เยาวชนมากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน รองลงมาคือในรูปแบบศูนย์กีฬา/นันทนาการ/ลานกีฬา ร้อยละ 90.20 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบ ในรูปแบบก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน รองลงมาคือมีส่วนร่วมในรูปแบบมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 92.00 เท่ากัน การมีส่วนร่วมในการศึกษานอกระบบในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์การเรียนชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน รองลงมาคือมีส่วนร่วมในรูปแบบการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 77.14 และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ในรูปแบบ ห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและศูนย์เยาวชน ศูนย์กีฬา/นันทนาการ/ลานร้อยละ 100 เท่ากัน ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่า อบต.มีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบในรูปแบบก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 100 การศึกษานอกระบบในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์การเรียนชุมชนมากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน การศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและศูนย์เยาวชนมากที่สุด ร้อยละ 100 เท่ากัน

เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษา ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต.มีส่วนร่วมในเรื่อง การจัดหางบประมาณมากที่สุด ร้อยละ 57.52 รองลงมาคือ การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ ร้อยละ 52.94 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า อบต.มีส่วนร่วมในเรื่อง การจัดหางบประมาณมากที่สุด ร้อยละ 58.52 รองลงมาคือการประชุมสัมพันธให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา ร้อยละ 46.86 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่า อบต.มีส่วนร่วมในเรื่องการจัดหางบประมาณที่สุดร้อยละ 58.52

ตอนที่ 4 ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของผู้บริหาร อบต. และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่ อบต. ปฏิบัติจริงในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา จำแนกตามสภาพการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่ อบต. มีส่วนร่วม วิธี การ / ลักษณะการมีส่วนร่วม ระดับ / ประเภท รูปแบบการจัดการศึกษา และเรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษา

ความคาดหวังในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน (N = 153)	ร้อยละ	จำนวน (N = 175)	ร้อยละ	จำนวน (N = 328)	ร้อยละ
วิธีการ / ลักษณะการมีส่วนร่วม						
1. เป็นกรรมการสถานศึกษา	144	94.12	175	100	319	97.25
2. ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา	147	96.08	175	100	322	98.17
3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ	144	94.12	175	100	319	97.25
4. ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	145	94.77	175	100	320	97.56
5. สละกำลังกาย	138	90.20	163	93.4	301	91.76
6. เป็นวิทยากร	136	88.88	166	94.68	302	92.07
7. ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด	144	94.12	175	100	319	97.25
8. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
ระดับ / ประเภทการศึกษา						
1. ก่อนประถมศึกษา	153	100	175	100	328	100
2. ประถมศึกษา	153	100	168	96.73	321	97.86
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	153	100	147	84.00	300	91.46
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	90	58.82	93	53.14	183	55.79
5. อาชีวศึกษา ระดับ ปวช.	63	41.18	51	29.14	114	34.75
6. อาชีวศึกษา ระดับ ปวส.	62	40.52	48	27.43	110	33.53
7. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความคาดหวังในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 153)		(N = 175)		(N = 328)	

รูปแบบการจัดการศึกษา

(ก) การศึกษาในระบบ

1. โรงเรียน

1.1. ก่อนประถมศึกษา	153	100	175	100	328	100
1.2. ประถมศึกษา	136	88.88	175	100	311	94.81
1.3. มัธยมศึกษาตอนต้น	109	71.24	175	100	284	86.58
1.4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	91	59.48	108	60.67	199	60.67
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	65	42.48	58	32.58	123	37.50

(ข) การศึกษานอกระบบ

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	153	100	175	100	328	100
2. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ						
- สายสามัญ	124	81.05	156	89.14	280	85.36
- วิชาชีพ / กลุ่มสนใจ	131	85.62	160	91.43	291	88.71
3. ศูนย์การเรียนชุมชน						
- สายสามัญ	129	84.31	155	88.57	284	86.58
- วิชาชีพ / กลุ่มสนใจ	133	86.93	162	92.57	295	89.93
4. ศูนย์ฝึกอาชีพ	89	58.17	84	48.00	173	52.74
5. จัดกิจกรรมอบรม ให้ความรู้						
- สุขภาพอนามัย	141	92.16	172	98.29	313	95.42
- สิ่งแวดล้อม	147	96.08	172	98.29	319	97.25
- การประกอบอาชีพ	146	95.43	171	97.71	317	96.64

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความคาดหวังในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 153)		(N = 175)		(N = 328)	
(ค) การศึกษาตามอัธยาศัย						
1. ห้องสมุด	139	90.85	167	95.43	306	93.29
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	149	97.39	165	94.29	314	95.73
3. ศูนย์เยาวชน	147	96.08	172	98.29	319	97.25
4. ศูนย์กีฬา / นันทนาการ / ลานกีฬา	149	97.39	172	98.29	321	97.86
5. อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
เรื่องที่ อบต. ควรดำเนินการในการจัดการศึกษา						
1. การกำหนดนโยบาย	115	75.16	158	50.29	273	83.23
2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ	118	77.12	160	91.43	278	84.75
3. การจัดทำหลักสูตร	127	83.00	149	85.14	276	84.14
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
การสอน	118	77.12	128	73.14	246	75.00
5. การจัดหางบประมาณ	142	92.81	170	97.14	312	95.12
6. การควบคุมการใช้งบประมาณ	125	81.70	132	75.43	257	78.35
7. การจัดหาบุคลากร	113	73.86	132	75.43	245	74.69
8. การพัฒนาบุคลากร	118	77.12	138	78.85	256	78.04
9. การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร	119	77.77	114	65.14	233	71.03
10. การดูแลความปลอดภัยของของบุคลากร	113	73.86	110	62.85	223	67.98
11. การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน	123	80.39	171	97.71	294	89.63

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความคาดหวังในการมี ส่วนร่วมจัดการศึกษา	ผู้บริหาร อบต.		ผู้บริหารสถานศึกษา		รวม	
	จำนวน (N = 153)	ร้อยละ	จำนวน (N = 175)	ร้อยละ	จำนวน (N = 328)	ร้อยละ
12.การพัฒนาคุณธรรม						
จริยธรรมของนักเรียน	123	80.39	166	94.68	289	88.10
13.การป้องกันแก้ไขปัญหา ของนักเรียน	130	84.97	172	98.29	302	92.07
14.การจัดการ ดูแลรักษาอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	124	81.05	169	96.57	293	89.32
15.การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความ สำคัญของการศึกษา	140	91.50	173	98.87	313	95.42
16.การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้า รับการศึกษา	131	85.62	173	98.87	304	92.68
17.การติดตามประเมินผลการ จัดการศึกษา	124	81.05	120	68.57	244	74.39
18.การตรวจสอบคุณภาพการ จัดการศึกษา	125	81.70	115	65.71	240	73.17
19.อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0

จากตารางที่ 10 ผู้บริหาร อบต.และผู้บริหารสถานศึกษาคาดหวังให้ อบต.มีบทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ดังนี้

วิธีการ/ลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเป็นกรรมการสถานศึกษา การให้ความเห็นหรือคำปรึกษา การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การเป็นวิทยากร และการร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด ทุกรายการมีผู้ตอบว่าควรมีส่วนร่วม มากกว่าร้อยละ 85 ทุกรายการทั้งสองกลุ่ม แสดงถึงความคาดหวังสูง

ระดับ/ประเภทการศึกษา ผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต.ควรมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทุกระดับ /ทุกระดับ รายการที่มีร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุด ได้แก่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากันคือ ร้อยละ 100 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 58.82 ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า อบต.ควรมีส่วนร่วมจัดการศึกษาครอบคลุมทุกระดับ/ประเภท รายการที่มีร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ร้อยละ 100 ระดับประถมศึกษา 96.73 โดยมีร้อยละลดลงในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่า อบต.ควรมีส่วนร่วมในระดับก่อนประถมศึกษาสูงที่สุด ร้อยละ 100

รูปแบบการจัดการศึกษา ผู้บริหาร อบต.คาดหวังให้ อบต. ควรมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาในระบบที่มีผู้ตอบมากที่สุด คือการร่วมจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนก่อนประถมศึกษา ร้อยละ 100 รองลงมาคือ การร่วมจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนประถมศึกษา ร้อยละ 88.88 ในส่วนของการจัดการศึกษานอกระบบที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 100 รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมอบรม ให้ความรู้ ด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 85.62 ส่วน การศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และ ศูนย์กีฬา / นันทนาการ/ลานกีฬา ร้อยละ 97.37 เท่ากันรองลงมาคือ ศูนย์เยาวชน ร้อยละ 96.08 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา คาดหวังให้ อบต. ควรมีส่วนร่วมครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาในระบบที่มีผู้ตอบว่าควรมีส่วนร่วมมากที่สุดคือการร่วมจัดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากันคือ ร้อยละ 100 รองลงมาคือการร่วมจัดการศึกษาในรูปแบบมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 88.88 ในส่วนของการจัดการศึกษานอกระบบที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 100 รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ ด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 98.29 ส่วน การศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีผู้ตอบมากที่สุดคือ ศูนย์เยาวชนและ ศูนย์กีฬา / นันทนาการ/ลานกีฬา ร้อยละ 98.29 เท่ากัน เท่ากันรองลงมาคือ ห้องสมุด ร้อยละ 95.42 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่ อบต.ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระบบในรูปแบบโรงเรียนก่อนประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 100 ในการจัดการศึกษานอกระบบในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ 100 และการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบศูนย์กีฬา/นันทนาการ/ลานกีฬามากที่สุด ร้อยละ 97.86

เรื่องที่ อบต. ควรมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ผู้บริหาร อบต. คาดหวังให้ อบต. มีส่วนร่วมมากสุดในเรื่องการจัดหางบประมาณมากที่สุด ร้อยละ 92.81 รองลงมาคือการประชุมประชาสัมพันธ์

ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา ร้อยละ 91.50 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา คาดหวังให้ อบต. มีส่วนร่วมมากสุดในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการศึกษาร้อยละ 98.87 เท่ากัน รองลงมาคือ การป้องกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน ร้อยละ 98.29 ในภาพรวมทั้ง 2 กลุ่มคาดหวังให้ อบต. มีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษาร้อยละ 95.42

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการจากการศึกษาเอกสาร

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารซึ่งเป็นแผนต่าง ๆ ในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการศึกษา ตามแบบศึกษาเอกสาร ในสาระต่าง ๆ ตามเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาของท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษา ของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา นั้น พบว่า ยังไม่มี อบต.ใดที่ได้จัดทำแผนต่าง ๆ ในสาระตามเกณฑ์ทั้ง 2 ข้างต้น ผู้บริหาร อบต.ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนดังกล่าวว่าเป็นเรื่องใหม่ที่ อบต.ยังไม่ได้ดำเนินการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ

รายงานการวิจัยในบทนี้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประเด็นการศึกษาที่สำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จะอยู่ที่การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ ,2543) เกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ,2543) และการศึกษาความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในเรื่อง ระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เรื่องที่ อบต.ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. ศึกษาบทบาทปฏิบัติจริง และความคาดหวังของ อบต.และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ศึกษาในเรื่อง ระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เรื่องที่ อบต. ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา วิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเฉพาะในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษเท่านั้น

กรอบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ จากแหล่งที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ, 2543) เกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543)

2. เอกสารการศึกษาวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ในเรื่องต่าง ๆ ในระดับและประเภทการมีส่วนร่วม รูปแบบการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เรื่องที่ อบต. ดำเนินการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. บทบาทของที่ปฏิบัติจริงและความคาดหวังของ อบต. ของผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ บทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 203 แห่ง ในงานวิจัยนี้ใช้ประชากรทั้งหมด 203 แห่ง

1.1. ผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

- ผู้บริหาร อบต. ได้แก่ ประธานบริหาร อบต. หรือ ปลัด อบต. ทั้งหมด 203 คน
- ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จากโรงเรียน 203 โรงเรียน เป็นจำนวน 203 คนและผู้ช่วยการศุูนย์การศึกษาออกโรงเรียนในเขตพื้นที่ อบต. ทั้งหมด ของจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีจำนวน 22 แห่ง คิดเป็นจำนวนผู้อำนวยการศุูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม 22 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 225 คน

1.2. ผู้ให้การสัมภาษณ์ได้แก่ ประธานกรรมการบริหาร อบต. จำนวน 25 คน และปลัด อบต. 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบศึกษาเอกสาร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการนำแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรและรวบรวมด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์บางส่วน และออกสัมภาษณ์พร้อมทั้งศึกษาเอกสาร ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2546

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบสำคัญสรุปจากการข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2550 ในเรื่องความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเรื่องระดับ ประเภท รูปแบบการมีส่วนร่วม เรื่องที่ อบต.ดำเนินการในการมีส่วนร่วมและวิธีการหรือลักษณะที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น พบว่า การจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษาในระบบ - อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น การจัดการศึกษาในรูปแบบของการศึกษานอกระบบ - อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ศูนย์การเรียนชุมชนและการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ในเรื่องสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ แต่ไม่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์ฝึกวิชาชีพ การศึกษาตามอัธยาศัย - อบต.มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศูนย์เยาวชน และศูนย์กีฬา/นันทนาการ/ลานกีฬา หน่วยงานที่ อบต.พร้อมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปช.) ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนา วิธีการที่ อบต.เข้าไปมีส่วนร่วมมีหลายลักษณะ - เป็นกรรมการสถานศึกษา ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา ให้การสนับสนุนงบประมาณ ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ สละกำลังกาย เป็นวิทยากรและร่วมกิจ

กรรมที่สถานศึกษาจัด เรื่องที่ อบต.พร้อมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คืองานบริหารทั่วไป และงานงบประมาณ

ส่วนที่ 2 ในช่วงปี พ.ศ. 2545 - 2550 ในเรื่องความพร้อมในการมีส่วนร่วมตาม เกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของ อนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมิน ความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษานั้น พบว่า จากเกณฑ์ ประเมินความพร้อมทั้ง 2 เกณฑ์ เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ในแต่ละเกณฑ์ทั้งประธาน อบต.และปลัด อบต.มีความเห็นสอดคล้องกันทั้งในรายกลุ่มและโดยภาพรวม ทั้งจากแบบ สอบถาม และการสัมภาษณ์ ซึ่งพบว่า อบต.ไม่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการ บริหารการศึกษาในท้องถิ่น ตามตัวบ่งชี้เป็นส่วนใหญ่ และในตัวบ่งชี้ที่พบว่ามีความพร้อมก็ เป็นความพร้อม ระดับที่ 1 เท่านั้น

ส่วนที่ 3 ในช่วงปี พ.ศ. 2545 – 2550 ในเรื่องบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาท ที่คาดหวังของ อบต.ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น พบว่า

3.1. บทบาทที่ อบต. ปฏิบัติจริงในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

หน่วยงานที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ่ายโอนจาก สปข.) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ กรมการศาสนา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ วิธีการหรือลักษณะที่ อบต. มีส่วนร่วม คือ การร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด การสนับสนุนงบประมาณ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา เป็นกรรมการสถานศึกษา และสละกำลังกาย ระดับการศึกษาที่ อบต.มีส่วนร่วมได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น โดย ระดับการศึกษาสูงขึ้นจะมีส่วนร่วมลดลง อบต.มีส่วนร่วมจัดการศึกษาในระบบ กับโรงเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษาในระบบ อบต. มีส่วนร่วมในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ศูนย์ การเรียนชุมชน และการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย การประกอบอาชีพ ส่วนการศึกษาตามอัธยาศัย อบต. ร่วมจัดศูนย์กีฬา /นันทนาการ /ลานกีฬา ห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและศูนย์เยาวชน เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วม ส่วนใหญ่เป็นงานบริหารทั่วไปและ งานงบประมาณ

3.2. บทบาทที่คาดหวังเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ อบต.

ผู้บริหาร อบต.และผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่คาดหวังให้ อบต.มีส่วนร่วม จัดการศึกษาให้มากกว่าปัจจุบันในทุกด้าน โดยร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด เป็นกรรมการ

สถานศึกษา ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา สนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์และ เป็นวิทยากร ระดับการศึกษาที่ อบต. ควรมีส่วนร่วม คือ ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยระดับที่สูงขึ้นมีผู้คาดหวังลดลง การศึกษาในระบบ ควรจัดในรูปแบบโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษานอกระบบ ควรจัด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ศูนย์การเรียนชุมชน ศูนย์ฝึกอาชีพ และการจัดกิจกรรม อบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ สำหรับการศึกษิตตามอัธยาศัย ควรจัดในรูปแบบห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศูนย์เยาวชน ศูนย์กีฬา นันทนาการ ลานกีฬา และควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป

การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบ มีประเด็นการอภิปรายดังนี้

1. จากข้อค้นพบที่ว่า อบต. ยังไม่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาซึ่งพิจารณาจากตัวบ่งชี้เป็นข้อๆ พบว่าส่วนใหญ่ อบต. ไม่พร้อม มีเพียงส่วนน้อยที่พร้อมแต่ความพร้อมก็อยู่ในระดับที่ 1 เท่านั้น ผู้วิจัยจึงสรุปว่า อบต. ยังไม่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามเกณฑ์ทั้ง 2 ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ข้อมูลยังมีการเผยแพร่เกณฑ์ดังกล่าวให้แก่ อบต. ไม่เพียงพอ และยังไม่มีการสนับสนุนเรื่องการมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้ปฏิบัติตามเกณฑ์ทั้ง 2 ในงานวิจัยของ สมหวัง คันทรธ (2543) ก็พบว่า อบต. ยังไม่มีความพร้อมซึ่งแม้จะไม่ได้ใช้เกณฑ์และวิธีเดียวกันตรง ๆ วัดประเมินแต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่าผลที่ได้ถือว่า อบต. ยังไม่พร้อม วิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัด ของ อบต. จะช่วยให้ อบต. มีความพร้อมได้คือการเร่งเผยแพร่และรณรงค์ให้ อบต. เตรียมความพร้อมตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมดังกล่าว ถึงแม้ว่า อบต. อาจไม่ได้รับการถ่ายโอนหากไม่ผ่านเกณฑ์ แต่หาก อบต. ดำเนินการแล้วจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้นและจะช่วยแก้ปัญหาความนิยมของผู้ปกครองที่นิยมส่งลูกไปเรียนในตัวเมืองที่ส่งผลให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในชนบทกับโรงเรียนในเมืองด้วย

2. จากผลการวิจัย พบว่า ในปัจจุบัน อบต. เริ่มมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กล่าวคือ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งที่รับถ่ายโอนจาก สปช. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการศาสนา อันเนื่องมาจากรัฐมีนโยบายถ่ายโอนการจัดอนุบาล 3 ขวบ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถ้าจะจัดการศึกษาในระดับที่สูงกว่านี้ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมินความพร้อมและจากการนำหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ดังกล่าวมาประเมิน อบต.จังหวัดศรีสะเกษ ปรากฏว่า ทาง อบต.ส่วนใหญ่ ยังไม่มีการดำเนินการตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมและส่วนใหญ่ตอบว่าเป็นเรื่องใหม่ที่ อบต.ต้องเตรียมดำเนินการเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดต่อไป ซึ่งตรงกับข้อค้นพบของประภาพรณ ไชยวงษ์ (2544) ที่พบว่าในปี 2544 อบต.เองเห็นว่าอบต. มีความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีควมจำเป็นที่ต้องเร่งเผยแพร่หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ให้ อบต. ทั่วประเทศรู้อย่างทั่วถึง

นอกจากการจัดการจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้ว อบต.ยังมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบโดยการ จัดอบรม ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพ และสุขภาพอนามัย และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยโดยมีการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ศูนย์เยาวชน ศูนย์กีฬา/นันทนาการ/ลานกีฬาซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541) ที่พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เข้าใจสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษา และยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาโดยตรง แต่จะจัดสรรงบประมาณที่ให้ผลทางอ้อม เช่น การส่งเสริมกีฬาและประเพณี แต่สิ่งที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการรณรงค์ให้เยาวชนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการศึกษา การปรับปรุงโรงเรียน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งก็นับเป็นเรื่องของการศึกษานอกระบบ และตรงกันกับข้อค้นพบของ พิบูลย์พันธ์ สายทอง (2542) ที่พบว่า อบต.มีการปฏิบัติงานด้านการศึกษาในระดับมากในด้านการช่วยเหลือสนับสนุนการจัดกิจกรรมรณรงค์จัดสิ่งแวดล้อมที่ดี รณรงค์ให้ผู้ปกครอง

ตระหนักถึงความสำคัญและสนับสนุนให้ส่งบุตรหลานเข้าเรียนและสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในโรงเรียน

จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในปัจจุบันกว้างขวางมากขึ้นไม่เพียงอยู่ในการศึกษาในระบบเท่านั้น โดยได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในส่วนการจัดการศึกษานอกระบบด้วย แต่บทบาทของ อบต. ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระบบนั้นจำกัดอยู่ที่การศึกษาก่อนประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการมีส่วนร่วมในรูปแบบดังกล่าวนี้ อบต. สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องมีความรู้เฉพาะด้านและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการศึกษาที่สูงขึ้น

เมื่อพิจารณาในเรื่องความคาดหวังและความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกรูปแบบและทุกประเภท พบว่า อบต. มีความคาดหวังสูงที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมและเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ซึ่งตรงกับข้อค้นพบของสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2542) ที่พบว่า ในส่วนของ อบต. ผู้แทนของ อบต. เกือบทั้งหมดต้องการจัดการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า อบต. ให้ความสำคัญกับการศึกษาในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ตามมาตรา 25 และ มาตรา 29 ที่กล่าวถึงการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลาย และการใช้แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีอยู่ในชุมชน ให้เป็นกระบวนการและแหล่งสร้างการเรียนรู้ของคนในท้องถิ่น โดยมี อบต. เป็นแกนนำในการส่งเสริมการศึกษา และประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ระดมทรัพยากรต่าง ๆ ในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่นมาใช้เพื่อการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการทำให้บทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษามีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของ อบต. ในเรื่องการศึกษาอาชีพซึ่งมีส่วนสำคัญต่อรายได้และคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นนั้น จากข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่า อบต. ยังมีบทบาทในด้านนี้น้อย ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าหาก อบต. จะมีส่วนร่วมในการศึกษาอาชีพที่เป็นรูปธรรมมากกว่านี้ คือ มีการสำรวจความจำเป็นของท้องถิ่น สำรวจตลาดรองรับ สำรวจสถานพัฒนาฝีมือแรงงาน สถานประกอบการ หรือแม้กระทั่งสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วประสานให้หน่วยงานและบุคคลเหล่านี้มาถ่ายทอดเทคนิคให้คนในท้องถิ่นได้เรียนรู้และนำไปประกอบอาชีพ จะทำให้ อบต. มีความสำคัญในฐานะผู้กำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนและผู้ประสานความร่วมมืออีกทางหนึ่งด้วย

3. จากผลการวิจัยพบว่า อบต. ส่วนใหญ่ยังมีบทบาทในการมีส่วนร่วมด้านวิชาการน้อย ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบของ ประภาพรรณ ไชยวงษ์ (2544) และวีระพงษ์ เดชบุญและคณะที่พบว่า อบต.มีส่วนร่วมจัดการศึกษาด้านวิชาการน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเพราะ อบต.ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการศึกษาที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษา และสมาชิก อบต. ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทด้านการศึกษาโดยเห็นว่าการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ซึ่งข้อคิดเห็นนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบของพิณสุดา สิริธวัชศรีและสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2541) ที่พบว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางประเภทยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดการศึกษาทั้งความพร้อมด้านกฎหมายและบุคลากรที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการศึกษา และโรงเรียนก็ยังไม่เปิดโอกาสให้ อบต. เข้ามามีส่วนร่วมด้านวิชาการเพราะเห็นว่าสมาชิกสภา อบต. ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาไม่สูงนัก ลักษณะการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่จึงเป็นเพียงการสนับสนุนทรัพยากรและงบประมาณมากกว่าการให้ความคิดเห็นด้านวิชาการ จากข้อค้นพบดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมควรจะมีการเตรียมความพร้อมและประสานความร่วมมือให้ทั้ง อบต. และโรงเรียนสามารถปรับความรู้ ทักษะคติในเรื่องการศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ในทุกด้านของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ อบต. ซึ่งสอดคล้องกับ กระบวนการบริหารที่ว่าด้วยการประสานงาน (Co – Ordination) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เปิดโอกาสให้องค์กรชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในหลายลักษณะ เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตรขั้นพื้นฐานตามมาตรา 27 การนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นทรัพยากรในการจัดการศึกษา ดังนั้นการประสานความร่วมมือในการร่วมจัดการศึกษา ของ อบต. และ สถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้การจัดการศึกษาในท้องถิ่นบรรลุผลตามความจำเป็นและความต้องการของท้องถิ่น และปัญหาบุคลากรของ อบต.ขาดความรู้ด้านการศึกษาก็จะไม่เป็นปัญหาสำคัญอีกต่อไป

3. จากข้อค้นพบที่ว่า อบต.ยังไม่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ปราบกฏชัดเจนว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวยังไม่มีการเผยแพร่เกณฑ์ดังกล่าวให้แก่ อบต. ส่วนใหญ่ซึ่งการที่พบว่า อบต.ยังไม่มี

ความพร้อมนั้นในงานวิจัยของ สมหวัง คันธรส (2543) ก็พบว่า อบต. ยังไม่มีความพร้อมซึ่งแม้จะไม่ได้ใช้เกณฑ์และวิธีเดียวกันตรง ๆ วัดประเมินแต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่าผลที่ได้ถือว่า อบต. ยังไม่พร้อม วิธีการที่หน่วยงานต้นสังกัด ของ อบต. จะช่วยให้ อบต. มีความพร้อมได้คือการเร่งเผยแพร่และรณรงค์ให้ อบต. เตรียมความพร้อมตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมดังกล่าว ถึงแม้ว่า อบต. อาจไม่ได้รับการถ่ายโอนหากไม่ผ่านเกณฑ์ แต่หาก อบต. ดำเนินการแล้วจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้นและจะช่วยแก้ปัญหาความนิยมของผู้ปกครองที่นิยมส่งลูกไปเรียนในตัวเมืองที่ส่งผลให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในชนบทกับโรงเรียนในเมืองด้วย

ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงเสนอข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากข้อค้นพบที่ว่า อบต. ยังไม่มีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ หน่วยงานต้นสังกัดของ อบต. ควรเร่งเผยแพร่หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ให้ อบต. รู้และรณรงค์ให้ อบต. ดำเนินการตามเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของท้องถิ่นอย่างจริงจังโดยผ่านการประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ และออกระเบียบข้อบังคับให้มีการปฏิบัติตามด้วย

2. จากข้อค้นพบที่ว่า บุคลากรของ อบต. มีความรู้น้อยด้านการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นต้นสังกัดของ อบต. ควรร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาของ อบต. ผู้บริหารและสมาชิกสภา อบต. ให้มีความรู้ด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น และให้มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษามีวิสัยทัศน์ เห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยเน้นให้มีความรู้ความเข้าใจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไป

3. จากข้อค้นพบที่ว่า ผู้บริหาร อบต. เห็นความสำคัญของการศึกษาน้อย

ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและเผยแพร่เรื่องความสำคัญของการศึกษาให้บุคลากรของ อบต. เพื่อให้ อบต. ทุกแห่งตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทุกเรื่องให้มากขึ้นกว่าปัจจุบันเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่นให้ดีขึ้น

4. จากข้อค้นพบที่ว่า อบต. ให้ความสำคัญและมีความพร้อมด้านการฝึกอาชีพน้อย ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ อบต. ควรวิเคราะห์ความต้องการของท้องถิ่นก่อนมีส่วนร่วมและดำเนินการจัดการศึกษาด้านการฝึกอาชีพ เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประชาชนท้องถิ่น จะได้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

5. จากข้อค้นพบที่ว่า อบต. และสถานศึกษามีการร่วมมือในการดำเนินการด้านการศึกษาน้อย ดังนั้นอบต. และสถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือด้านการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ อาคารสถานที่ และบริหารทั่วไปเพิ่มมากขึ้นในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านวิชาการ สถานศึกษาควรมีการช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการศึกษา ให้ชัดเจนแก่ทาง อบต. อย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขต อบต. ควรรวมกลุ่มกันเองหรือรวมกลุ่มกับสถานศึกษาต่างสังกัดที่อยู่ใกล้เคียงกันเพื่อช่วยเหลือ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันจัดบริการด้านการศึกษาให้แก่เด็กในท้องถิ่น

6. จากข้อค้นพบที่ว่า อบต. ยังไม่พร้อมมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการศึกษาเนื่องจากปัญหา ด้านบุคลากรดังนั้น อบต. ควรจัดการอบรมบุคลากรให้มีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาซึ่งอาจทำโดยการรวมตัวกันเป็น อบต. เครือข่ายเพื่อช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันจัดบริการการศึกษาให้ท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ นอกจากการขอความร่วมมือในการอบรมบุคลากรจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานภายนอก

7. จากข้อค้นพบที่ว่า อบต. เข้าไปมีบทบาทด้านวิชาการกับสถานศึกษาน้อย ดังนั้น อบต. ควรจัดให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในเรื่องวิชาการในขณะเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือและเปิดโอกาสให้ อบต. เข้าไปมีส่วนร่วมในด้านวิชาการมากขึ้น เช่น การจัดทำหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

8. จากข้อค้นพบเรื่องสถานะภาพของผู้บริหาร อบต. ที่ว่า ประธานกรรมการบริหาร อบต. มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้กระทรวงมหาดไทยกำหนดระดับการศึกษาของบุคลากรที่จะเป็นผู้บริหารและดำเนินการด้านการศึกษาของ อบต. ให้มีความรู้อย่างน้อยระดับปริญญาตรี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากข้อค้นพบว่า วุฒิมการศึกษของผู้บริหาร อบต.คือ ประธานกรรมการบริหาร อบต.ส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการบริหารในด้านการจัดการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการทำวิจัยว่า วุฒิมการศึกษามีผลต่อความสามารถในการบริหารงานการศึกษาอย่างน้อยอย่างไร หรือว่า ศึกษาว่าวุฒิมการศึกษาระดับใดจึงจะเหมาะสม

2. จากข้อค้นพบว่า อบต.ยังขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ตามเกณฑ์ทั้ง 2 เกณฑ์ นั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะขาดการรับรู้เรื่องเกณฑ์ดังกล่าว ขาดความรู้ความเข้าใจในสาระตามเกณฑ์ ผู้วิจัยขอเสนอให้วิจัยในเรื่อง วิธีการส่งเสริมการรับรู้ การเรียนรู้และเข้าใจในนโยบายหรือเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ออกมาใหม่

3. จากข้อค้นพบว่า บุคลากรของ อบต.ยังขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการวิจัย เรื่อง ปัจจัยเกื้อหนุน ต่อความพร้อมของบุคลากรของ อบต.ในการจัดการศึกษา

4. จากข้อค้นพบว่า อบต.ยังขาดความพร้อมด้านวิชาการ ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในงานวิชาการของ อบต.

รายการอ้างอิง

- การปกครอง, กรม. **คู่มือประชาชน: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติดินแดน, 2545.
- การปกครอง, กรม. **ข้อมูลสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี 2544.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติดินแดน, 2545.
- การปกครอง, กรม. **รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติดินแดน, 2543.
- กมล สุตประเสริฐ. **รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544.
- จินตนา กิตติสยาม. **การมีส่วนร่วมและความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในศูนย์การเรียนชุมชนตามทัศนะของประธานองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และครูศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดพิษณุโลก.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2544.
- ทวีทรัพย์ แปลงศรี. **การศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จังหวัดศรีสะเกษ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- นิยม รอดเนียม. **ความต้องการของประชาชนในการรับบริการชุมชนและให้การสนับสนุนโรงเรียนมัธยมศึกษา: การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประภาพรรณ ไชยวงศ์. **การวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- นิตยา บุญประเสริฐศรีและคณะ. **ความเหมาะสมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: บทสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.** 2545.
- พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล. **ศักยภาพของ อบต. ในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาเขตการศึกษา 9 .** อุตรธานี: สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เขต 9,2541.(อัดสำเนา).

พิบูลย์พันธ์ สาทอง. การศึกษาบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น,

2542.

พิณสุดา ลีธีร์วงศ์ และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ประเด็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการ

ศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.

พัชยา ทับทิม. บทบาทของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการ

ดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน : กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตจังหวัด

กำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกโรงเรียน

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

วีระพงษ์ เดชบุญ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการมีส่วนร่วมจัดการ

ศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตการศึกษา 10. สำนัก

พัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขต 10, 2540.(อัดสำเนา).

วันเพ็ญ อำนาง. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการกำหนดเนื้อหางานพื้น

ฐานอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดสำนัก

งานประถมศึกษาอำเภอประทิว. ชุมพร: คณะกรรมการวิจัยการศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.

วรรณวิไล วรวิฑูริช. การศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน

ตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรง

เรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ศึกษาศิการ, กระทรวง. การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

กรุงเทพมหานคร:ม.ป.ท.,2544ข (แผ่นพับ).

ศิริกาญจน์ โกศล. การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. แผนการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543. เอกสารโรเนียวเย็บ
เล่ม, 2545.

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์และคณะ. รายงานการวิจัยการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2542.

สมหวัง คันธรส. การศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: (ม.ป.ท.), 2543. (อัดสำเนา).

สมศักดิ์ พนาภิจุสุวรรณ. ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ. สัมภาษณ์,
20 พฤศจิกายน 2545.

สมลรัตน์ เวียงธรรม. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตของคนจังหวัดศรีสะเกษ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

อินทรีย์ บัวสมบุรณ์ และสาธิต ผลเจริญ. อบต.กับการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วารสาร
ครุศาสตร์, 2542-2543.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำหรับ
ประธานกรรมการบริหาร อบต.
หรือปลัด อบต.
เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

เรียน ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษายึดหลักการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยที่เกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง ซึ่งคำตอบของท่านมีความสำคัญยิ่งต่อการนำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต.ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. โปรดอ่านแบบสอบถามโดยละเอียด และกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

**ตอนที่ 1 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต.
ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา**

รายการ	บทบาทที่ อบต.ปฏิบัติจริง (2545-2549)		ความคาดหวังต่อบทบาท ของ อบต. (2545-2549)	
	มีส่วนร่วม แล้ว	ยังไม่มีส่วน ร่วม	ควร มีส่วนร่วม	ไม่ควร มีส่วนร่วม
หน่วยงานที่ อบต. มีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา				
1. โรงเรียนสังกัด.....				
2. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ				
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการ พัฒนาชุมชน				
4. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ				
5. อื่น ๆ (โปรด ระบุ).....				
วิธีการหรือลักษณะที่ อบต.มีส่วน ร่วม				
1. เป็นกรรมการสถานศึกษา				
2. ให้ความเห็น / คำปรึกษา				
3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ				
4. ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์				
5. สละกำลังกาย				
6. เป็นวิทยากร				
7. ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด เช่น แข่งขันกีฬา งานวันเด็ก ฯลฯ				

รายการ	บทบาทที่ อบต.ปฏิบัติจริง (2545-2549)		ความคาดหวังต่อบทบาท ของ อบต. (2545-2549)	
	มีส่วนร่วม แล้ว	ยังไม่มีส่วน ร่วม	ควร มีส่วนร่วม	ไม่ควร มีส่วนร่วม
8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
ระดับและประเภทการศึกษาที่ อบต. มีส่วนร่วม				
1. ก่อนประถมศึกษา				
2. ประถมศึกษา				
3. มัธยมศึกษา				
4. มัธยมศึกษาตอนต้น				
5. อาชีวศึกษาระดับปวช.				
6. อาชีวศึกษาระดับ ปวส.				
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
รูปแบบการจัดการศึกษาที่ อบต. มี ส่วนร่วม				
(ก) การศึกษาในระบบ				
1. โรงเรียน ระดับที่เปิดสอน คือ				
1.1. ก่อนประถมศึกษา				
1.2. ประถมศึกษา				
1.3. มัธยมศึกษาตอนต้น				
1.4. มัธยมศึกษาตอนปลาย				

รายการ	บทบาทที่ อบต.ปฏิบัติจริง (2545-2549)		ความคาดหวังต่อบทบาท ของ อบต. (2545-2549)	
	มีส่วนร่วม แล้ว	ยังไม่มีส่วน ร่วม	ควร มีส่วนร่วม	ไม่ควร มีส่วนร่วม
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา				
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
(ข) การศึกษานอกระบบ				
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
2. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอ - จัดการศึกษานอกโรงเรียนสาย สามัญ - ฝึกอาชีพระยะสั้นและกลุ่มสนใจ				
3. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน - จัดการศึกษานอกโรงเรียนสาย สามัญ - ฝึกอาชีพระยะสั้น และกลุ่ม สนใจ				
4. ศูนย์ฝึกอาชีพ				
5. การจัดกิจกรรม อบรม หรือให้ความ รู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ ได้แก่ - สุขภาพอนามัย - สิ่งแวดล้อม - การประกอบอาชีพ				

รายการ	บทบาทที่ อบต.ปฏิบัติจริง (2545-2549)		ความคาดหวังต่อบทบาท ของ อบต. (2545-2549)	
	มีส่วนร่วม แล้ว	ยังไม่มีส่วน ร่วม	ควร มีส่วนร่วม	ไม่ควร มีส่วนร่วม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
6.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
(ค) การศึกษาตามอัธยาศัย				
1. ห้องสมุด				
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน				
3. ศูนย์เยาวชน				
4. ศูนย์กีฬา / นันทนาการ / ลานกีฬา				
5.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
เรื่องที่ อบต มีส่วนร่วมในการจัด การ ศึกษา				
1. การกำหนดนโยบาย				
2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ				
3. การจัดทำหลักสูตร				
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				

รายการ	บทบาทที่ อบต.ปฏิบัติจริง (2545-2549)		ความคาดหวังต่อบทบาท ของ อบต. (2545-2549)	
	มีส่วนร่วม แล้ว	ยังไม่มีส่วน ร่วม	ควร มีส่วนร่วม	ไม่ควร มีส่วนร่วม
5. การจัดทำงบประมาณ				
6. การควบคุมการใช้งบประมาณ				
7. การจัดหาบุคลากร				
8. การพัฒนาบุคลากร				
9. การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของ บุคลากร				
10. การดูแลความปลอดภัยของ บุคลากร				
11. การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยของนักเรียน				
12.การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของ นักเรียน				
13.การแก้ปัญหาของนักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติด ฯลฯ				
14. การจัดการ ดูแลรักษาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม				
15. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการศึกษา				
16. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ส่งเด็กเข้ารับการศึกษ				
17. การติดตามประเมินผลการจัด การศึกษา				
18. การตรวจสอบคุณภาพการจัด การศึกษา				
19. อื่น ๆ (โปรด ระบุ).....				

ตอนที่ 2 แบบศึกษาความพร้อมของ อบต.
ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

รายการ	ความพร้อมของ อบต. (2545 –2549)	
	พร้อม	ไม่พร้อม
หน่วยงานที่ อบต. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 1. โรงเรียนสังกัด.....		
2. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ		
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน		
4. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ		
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
วิธีการหรือลักษณะที่ อบต. มีส่วนร่วม 1. เป็นกรรมการสถานศึกษา		
2. ให้ความเห็น / คำปรึกษา		
3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ		
4. ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์		
5. สละกำลังกาย		
6. เป็นวิทยากร		

รายการ	ความพร้อมของ อบต. (2545 –2549)	
	พร้อม	ไม่พร้อม
7. ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด เช่น แข่งขันกีฬา งานวันเด็ก ฯลฯ		
8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
ระดับและประเภทการศึกษาที่ อบต. มีส่วนร่วม		
1. ก่อนประถมศึกษา		
2. ประถมศึกษา		
3. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน - จัดการศึกษานอกโรงเรียนสาย สามัญ - ฝึกอาชีพระยะสั้น และกลุ่มสนใจ		
4. ศูนย์ฝึกอาชีพ 5. การจัดกิจกรรม อบต. หรือให้ความ รู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านต่าง ๆ ได้แก่ - สุขภาพอนามัย - สิ่งแวดล้อม - การประกอบอาชีพ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
(ค) การศึกษาตามอัธยาศัย		
1. ห้องสมุด		
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน		

รายการ	ความพร้อมของ อบต. (2545 –2549)	
	พร้อม	ไม่พร้อม
3. ศูนย์เยาวชน		
4. ศูนย์กีฬา / นันทนาการ / ลานกีฬา		
5.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา		
1. การกำหนดนโยบาย		
2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ		
3. การจัดทำหลักสูตร		
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
5. การจัดหางบประมาณ		
6. การควบคุมการใช้งบประมาณ		
7. การจัดหาบุคลากร		
8. การพัฒนาบุคลากร		
9. การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร		
10. การดูแลความปลอดภัยของบุคลากร		
11. การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน		
12.การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน		
13.การแก้ปัญหาของนักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติด ฯลฯ		
14. การจัดการ ดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม		

รายการ	ความพร้อมของ อบต. (2545 –2549)	
	พร้อม	ไม่พร้อม
15. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา		
16. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการศึกษ		
17. การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา		
18. การตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา		
19. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำหรับ
ประธานกรรมการบริหาร อบต.
หรือปลัด อบต.
เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

เรียน ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยที่เกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง ซึ่งคำตอบของท่านมีความสำคัญยิ่งต่อการนำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

คำชี้แจง

การวิจัยเรื่อง **การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา** สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษายึดหลักการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล จะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยเกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือการวิจัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

โปรดพิจารณาข้อความคำถามในแบบสอบถามแต่ละตอนและตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการมีส่วนร่วมและการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยจะทำในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบท่อผู้ตอบเป็นรายบุคคล

หลังจากที่ท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว กรุณาใส่ซองที่ส่งมาพร้อมนี้ ส่งกลับคืนภายใน วันที่ 31 ธันวาคม 2545

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและองค์การบริหารส่วนตำบล

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความและเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 1. ชั้น 1 2. ชั้น 2 3. ชั้น 3 4. ชั้น 4 5. ชั้น 5
2. เพศ
 - 1. ชาย 2. หญิง
3. อายุ ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด
 - 1. อนุปริญญา 2.ปริญญาตรี 3. สูงกว่าปริญญาตรี 4. อื่น ๆ(โปรดระบุ).....
5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง
 - 1. ประธานบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง.....ปี.....เดือน
7. ขนาดพื้นที่ ตารางกิโลเมตร
8. ประชากร..... คน
9. อาชีพหลักของประชากร (เลือกเพียงข้อเดียว)
 - 1. เกษตรกรรม 2. รับจ้าง
 - 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. สถานับนการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของท่าน (ไม่นับซ้ำกรณีเปิดสอนหลายระดับ)
 - 1. โรงเรียนที่เปิดสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมด แห่ง จำแนกเป็น
 - 1.1 โรงเรียนอนุบาล แห่ง
 - 1.2 โรงเรียนที่เปิดสอนก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา.....แห่ง
 - 1.3 โรงเรียนที่เปิดสอนก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

ตอนต้น.....แห่ง

- 1.4 โรงเรียนที่เปิดสอนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น.....แห่ง
- 1.5 โรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้น.....แห่ง
- 1.6 โรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา

ตอนปลาย.....แห่ง

- 2. โรงเรียนอาชีวศึกษา.....แห่ง
- 3. สถาบันราชภัฏ.....แห่ง
- 4. มหาวิทยาลัย.....แห่ง
- 5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมพัฒนาชุมชน.....แห่ง
- 6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล.....แห่ง
- 7. ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด.....แห่ง
- 8. ศูนย์การเรียนชุมชน.....แห่ง
- 9. ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ.....แห่ง
- 10. ศูนย์ฝึกอาชีพ.....แห่ง
- 11. ห้องสมุดประชาชน.....แห่ง
- 12. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
- 13. ศูนย์กีฬา/นันทนาการ.....แห่ง
- 14. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา**

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ หน้าข้อความตามความเป็นจริงที่องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านได้ดำเนินการในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา

1. มีคณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น

ตัวชี้วัด องค์ประกอบของคณะกรรมการการศึกษาเพื่อบริหารการศึกษาของท้องถิ่น

- 1. มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาเป็นกรรมการน้อยกว่า 1 ใน 3
- 2. มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาเป็นกรรมการ 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- 3. มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาเป็นกรรมการมากกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

2. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงให้เห็นความพร้อมในด้านงบประมาณ

ด้านบุคลากร ด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านอาคารสถานที่ และด้านครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์

- 1. มีความพร้อมด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร
- 2. มีความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุครุภัณฑ์
- 3. มีความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุครุภัณฑ์ มีแผนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อจัดการศึกษาในระดับที่จะรับโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนการควบคุมกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1. มีแผนการควบคุม กำกับ และติดตามการดำเนินการ โดยมีบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน

- 2. มีแผนการควบคุม กำกับ ติดตามการ และนิเทศการดำเนินงานตามแผน
- 3. มีแผนการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศการดำเนินงานจนบรรลุตามแผน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ชัดเจน ปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนด บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

3. มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของ

- 1. มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2. มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3. มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การสร้างขวัญและกำลังใจ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

- 1. มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2. มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3. มีแผนงานเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นตำแหน่ง การสร้างขวัญและกำลังใจ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 3 มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรทางการศึกษา

- 1. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ถิ่น โดยสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

- 2. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นพนักงานท้องถิ่น
- 3. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมเป็นพนักงานท้องถิ่น และตั้งใจปฏิบัติงานจนเกษียณอายุ

4. มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

- 1. มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ
- 2. มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา
- 3. มีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 2 มีแผนดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

- 1. มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ
- 2. มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา
- 3. มีแผนดำเนินการด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

5. มีศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้ และสามารถจัดสรรเพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ตัวชี้วัดที่ 1 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลของท่านจัดเก็บได้ตามลำดับขั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

- 1. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บได้ต่ำกว่า 12 ล้านบาท
- 2. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บได้ 12-20 ล้านบาท
- 3. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บได้มากกว่า 20 ล้านบาทขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 2 สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

- 1. จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 10 ของงบประมาณที่จัดเก็บได้
- 2. จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 10 – 20 ของงบประมาณที่จัดเก็บได้
- 3. จัดสรรงบประมาณบริหารการศึกษามากกว่าร้อยละ 20 ของงบประมาณที่จัดเก็บได้

6. มีศักยภาพการบริหารงบประมาณด้านการศึกษาที่ได้รับกาสรสนับสนุนจากรัฐและงบประมาณที่จัดเก็บได้ อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

ตัวชี้วัด มีแผนการบริหารและแผนติดตามการใช้งบประมาณด้านการศึกษาที่โปร่งใสตรวจสอบได้

- 1. มีแผนการบริหารงบประมาณในการจัดการศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ
- 2. มีแผนการบริหารงบประมาณและแผนติดตามการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ
- 3. มีแผนการบริหารงบประมาณ และแผนติดตามการใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาครบถ้วนตามภารกิจ ที่แสดงถึงการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำหรับ
ผู้บริหารโรงเรียนหรือ
ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

เรียน ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยที่เกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง ซึ่งคำตอบของท่านมีความสำคัญยิ่งต่อการนำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 2 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต.ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. โปรดอ่านแบบสอบถามโดยละเอียด และกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ และเติมข้อความหรือตัวเลข

ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. โรงเรียนของท่านอยู่ในพื้นที่ของ อบต.....
2. โรงเรียนของท่านอยู่ในสังกัด
 - 1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2. กรมสามัญศึกษา
3. โรงเรียนของท่านมีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น คน มีผู้ช่วยผู้บริหาร คน
4. ระดับการศึกษาที่เปิดสอน
 - 1. ก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา
 - 2. ประถมศึกษา
 - 3. ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 4. มัธยมศึกษาตอนต้น
 - 5. มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย
5. โรงเรียนได้ถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับอนุบาล (กลุ่มเด็กอายุ 3 ปี) ให้ อบต. จัดการศึกษาหรือไม่

และ หากมีการถ่ายโอน ได้มีการถ่ายโอนในเรื่องหรือกิจกรรมใดบ้าง

 - 1. ไม่ได้ถ่ายโอน เพราะ
.....
 - 2. ถ่ายโอน (โปรดระบุเรื่องหรือกิจกรรมที่ถ่ายโอน).....
.....
6. สถานภาพของท่าน
 - 6.1 เพศ 1. ชาย 2. หญิง
 - 6.2. วุฒิการศึกษา 1. อนุปริ 2. ปริญญาตรี
 - 3. สูงกว่าปริญญาตรี 4. อื่น ๆ
(โปรดระบุ).....
 - 6.3. ตำแหน่งปัจจุบัน 1. ผู้บริหารสถานศึกษา 2. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา
 - 6.4. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษา.....ปีเดือน

ตอนที่ 2 : สภาพการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการจัดการศึกษา

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความและเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ปัจจุบัน อบต. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับสถานศึกษาของท่านหรือไม่

1. มีส่วนร่วม 2. ไม่มีส่วนร่วม

หากมีส่วนร่วม อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษากับสถานศึกษาของท่านโดยวิธีการหรือลักษณะใด และในเรื่องใดบ้าง และ

1.1. วิธีการหรือลักษณะที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษากับสถานศึกษาของท่าน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. เป็นกรรมการสถานศึกษา
- 2. ให้ความเห็น / คำปรึกษา
- 3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ
- 4. ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์
- 5. สละกำลังกาย
- 6. เป็นวิทยากร
- 7. ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด เช่น แข่งขันกีฬา งานวันเด็ก ฯลฯ
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.2. เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษากับสถานศึกษาของท่าน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การกำหนดนโยบาย
- 2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ
- 3. การจัดทำหลักสูตร
- 4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5. การจัดหางบประมาณ
- 6. การควบคุมการใช้งบประมาณ

- 7. การจัดหาบุคลากร
- 8. การพัฒนาบุคลากร
- 9. การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร
- 10. การดูแลความปลอดภัยของบุคลากร
- 11. การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน
- 12. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
- 13. การแก้ไขปัญหาของนักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติดของนักเรียน เป็นต้น
- 14. การจัดหา ดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- 15. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา
- 16. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการการศึกษา
- 17. การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา
- 18. การตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
- 19. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 3 : ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. และความพร้อมของ อบต.
ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละรายการ และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง โดยตอบคำถามทั้ง 2 ส่วน ได้แก่

1. ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา
2. ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
วิธีการหรือลักษณะที่ อบต.มี ส่วนร่วม				
1. เป็นกรรมการสถาน ศึกษา				
2. ให้ความเห็น / คำ ปรึกษา				
3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ				
4. ให้การสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์				
5. สละกำลังกาย				
6. เป็นวิทยากร				
7. ร่วมกิจกรรมที่สถาน ศึกษาจัด เช่น แข่งขันกีฬา งานวันเด็ก				
8.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
ระดับและประเภทการศึกษาที่อบต.มีส่วนร่วม				
1. ก่อนประถมศึกษา				
2. ประถมศึกษา				
3. มัธยมศึกษา				
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย				
5. อาชีวศึกษาระดับ ปวช.				
6. อาชีวศึกษาระดับ ปวส.				
7.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
รูปแบบการจัดการศึกษา ที่ อบต.มีส่วนร่วม (ก) การศึกษาในระบบ				
1.โรงเรียน ระดับที่เปิดสอน คือ				
1.1. ก่อนประถมศึกษา				
1.2. ประถมศึกษา				
1.3. มัธยมศึกษาตอนต้น				
1.4. มัธยมศึกษาตอน ปลาย				
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา				
3.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
(ข) การศึกษานอกระบบ				
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
2.ศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนอำเภอ				
- การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ				
- อบรมวิชาชีพ / กลุ่ม สนใจ				
3.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน				
- การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ				
- อบรมวิชาชีพ / กลุ่ม สนใจ				
4. ศูนย์ฝึกอาชีพ				
5.จัดกิจกรรม อบรมหรือให้ ความรู้เพื่อส่งเสริมคุณ ภาพชีวิต ได้แก่				
- สุขภาพอนามัย				
- สิ่งแวดล้อม				
- การประกอบอาชีพ				
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)...				
.....				
6.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
.....				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
(ค) การศึกษาตาม อัธยาศัย				
1. ห้องสมุด				
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน				
3. ศูนย์เยาวชน				
4. ศูนย์กีฬา /นันทนาการ/ ลานกีฬา				
5.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา				
1. การกำหนดนโยบาย				
2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ				
3. การจัดทำหลักสูตร				
4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน				
5. การจัดหางบประมาณ				
6. การควบคุมการใช้งบ ประมาณ				
7. การจัดหาบุคลากร				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
8. การพัฒนาบุคลากร				
9. การกำกับดูแลการ ปฏิบัติงานของบุคลากร				
10. การดูแลความปลอดภัย ของบุคลากร				
11. การจัดบริการส่งเสริม สุขภาพอนามัยของนัก เรียน				
12. การพัฒนาคุณธรรมจ ริยธรรมของนักเรียน				
13. การแก้ไขปัญหาของ นักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติด ฯลฯ				
14. การจัดหา ดูแลรักษา อาคารสถานที่และสิ่งแวด ล้อม				
15. การประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนเห็นความสำคัญ ของการศึกษา				
16. การประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการ ศึกษา				
17. การติดตามประเมินผล การจัดการศึกษา				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
18. การตรวจสอบคุณภาพ การจัดการศึกษา				
19. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำหรับ
ผู้อำนวยการ ศบอ.

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

เรียน ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาขึ้นหลักการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยที่เกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความเป็นจริง ซึ่งคำตอบของท่านมีความสำคัญยิ่งต่อการนำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของ ศบอ. และผู้อำนวยการ ศบอ.

ตอนที่ 2 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต.ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. โปรดอ่านแบบสอบถามโดยละเอียด และกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

**ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ
(ศบอ.) และผู้ตอบแบบสอบถาม**

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความ และเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ศบอ. ของท่านมี อบรม. ที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของท่านมี.....แห่ง ได้แก่

.....

.....

.....

.....

2. สถานภาพของท่าน

- 2.1 เพศ 1. ชาย 2. หญิง
- 2.2. วุฒิการศึกษา 1. อนุปริญญา 2. ปริญญาตรี
 3. สูงกว่าปริญญาตรี 4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 2.3. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งใน ศบอ. นี้.....ปี เดือน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 : สภาพการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการจัดการศึกษา

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความและเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ปัจจุบัน อบต. มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับ ศบอ. ของท่านหรือไม่

1. มีส่วนร่วม 2. ไม่มีส่วนร่วม

หากมีส่วนร่วม อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษากับ ศบอ. ของท่านในรูปแบบใดด้วยวิธีการหรือลักษณะใด และในเรื่องใด

1.1. รูปแบบการจัดการศึกษาที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษากับ ศบอ. ของท่าน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (การศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพ
- 2. ห้องสมุดตำบล
- 3. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- 4. การศึกษาทางไกล
- 5. การฝึกอบรมให้ความรู้และอาชีพแก่ประชาชน
- 6. อื่น (โปรดระบุ).....

1.2. วิธีการหรือลักษณะที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษากับ ศบอ. ของท่าน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. เป็นกรรมการสถานศึกษา
- 2. ให้ความเห็นหรือคำปรึกษา
- 3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ
- 4. ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์
- 5. สละกำลังกาย
- 6. เป็นวิทยากร
- 7. ร่วมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัด เช่น แข่งขันกีฬา งานวันเด็ก ฯลฯ
- 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.3. เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมจัดการศึกษากับ ศบอ. ของท่าน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. การกำหนดนโยบาย
 - 2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ
 - 3. การจัดทำหลักสูตร
 - 4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 5. การจัดหางบประมาณ
 - 6. การควบคุมการใช้งบประมาณ
 - 7. การจัดหาบุคลากร
 - 8. การพัฒนาบุคลากร
 - 9. การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร
 - 10. การดูแลความปลอดภัยของบุคลากร
 - 11. การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน
 - 12. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
 - 13. การแก้ไขปัญหาของนักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติดของนักเรียน เป็นต้น
 - 14. การจัดหา ดูแลรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
 - 15. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา
 - 16. การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการการศึกษา
 - 17. การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา
 - 18. การตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
 - 19. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
-
-

**ตอนที่ 3 : ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. และความพร้อมของ อบต.
ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความคำถามแต่ละรายการ และเขียนเครื่องหมาย 4 ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง โดยตอบคำถามทั้ง 2 ส่วน ได้แก่

1. ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา
2. ความพร้อมของ อบต. ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
วิธีการหรือลักษณะที่ อบต.มี ส่วนร่วม				
1. เป็นกรรมการสถาน ศึกษา				
2. ให้ความเห็น / คำ ปรึกษา				
3. ให้การสนับสนุนงบประมาณ				
4. ให้การสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์				
5. สละกำลังกาย				
6. เป็นวิทยากร				
7. ร่วมกิจกรรมที่สถาน ศึกษาจัด เช่น แข่งขันกีฬา งานวันเด็ก				
8.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
ระดับและประเภทการ ศึกษาที่อบต.มีส่วนร่วม				
1. ก่อนประถมศึกษา				
2. ประถมศึกษา				
3. มัธยมศึกษา				
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย				
5. อาชีวศึกษาระดับ ปวช.				
6. อาชีวศึกษาระดับ ปวส.				
7.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
รูปแบบการจัดการศึกษาที่ อบต.มีส่วนร่วม (ก) การศึกษาในระบบ				
1.โรงเรียน ระดับที่เปิดสอน คือ				
1.1. ก่อนประถมศึกษา				
1.2. ประถมศึกษา				
1.3. มัธยมศึกษาตอนต้น				
1.4. มัธยมศึกษาตอน ปลาย				
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา				
3.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

.....				
รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
(ข) การศึกษานอกระบบ				
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก				
2.ศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนอำเภอ				
- การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ				
- อบรมวิชาชีพ / กลุ่ม สนใจ				
3.ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน				
- การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ				
- อบรมวิชาชีพ / กลุ่ม สนใจ				
4. ศูนย์ฝึกอาชีพ				
5.จัดกิจกรรม อบรมหรือให้ ความรู้เพื่อส่งเสริมคุณ ภาพชีวิต ได้แก่				
- สุขภาพอนามัย				
- สิ่งแวดล้อม				
- การประกอบอาชีพ				
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)...				
.....				
6.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
.....				
(ค) การศึกษาตาม อัครยาศัย				
1. ห้องสมุด				
2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน				
3. ศูนย์เยาวชน				
4. ศูนย์กีฬา /นันทนาการ/ ลานกีฬา				
5.อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
เรื่องที่ อบต. มีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา				
1. การกำหนดนโยบาย				
2. การจัดทำแผนงาน / โครงการ				
3. การจัดทำหลักสูตร				
4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน				
5. การจัดหางบประมาณ				
6. การควบคุมการใช้งบ ประมาณ				
7. การจัดหาบุคลากร				

รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
8. การพัฒนาบุคลากร				
9. การกำกับดูแลการ ปฏิบัติงานของบุคลากร				
10. การดูแลความปลอดภัย ของบุคลากร				
11. การจัดบริการส่งเสริม สุขภาพอนามัยของนัก เรียน				
12. การพัฒนาคุณธรรมจ ริยธรรมของนักเรียน				
13. การแก้ไขปัญหาของ นักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติด ฯลฯ				
14. การจัดหา ดูแลรักษา อาคารสถานที่และสิ่งแวด ล้อม				
15. การประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนเห็นความสำคัญ ของการศึกษา				
16. การประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนส่งเด็กเข้ารับการ ศึกษา				
17. การติดตามประเมินผล				

การจัดการศึกษา				
รายการ	1.ความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต. (2545-2549)		2.ความพร้อมของ อบต. (2545-2549)	
	ควรมีส่วนร่วม	ไม่ควรมีส่วนร่วม	พร้อม	ไม่พร้อม
18. การตรวจสอบคุณภาพ การจัดการศึกษา				
19. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

สำหรับ
ประธานกรรมการบริหาร อบต.
และปลัด อบต.
เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

เรียน ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษายึดหลักการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยที่เกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ตามความเป็นจริง ซึ่งคำตอบของท่านมีความสำคัญยิ่งต่อการนำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

2. โปรดตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

3. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์และอภิปรายผล ในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบทต่อผู้ตอบเป็นรายบุคคล

คำชี้แจง

การวิจัยเรื่อง **การศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา** สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษายึดหลักการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล จะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยเกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือการวิจัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษา

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา

โปรดพิจารณาข้อความคำถามในแบบสอบถามแต่ละตอนและตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการมีส่วนร่วมและจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยจะทำในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบเป็นรายบุคคล

หลังจากที่ท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว กรุณา ส่งกลับคืนภายใน วันที่ 31 มีนาคม 2546

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

แบบสัมภาษณ์

**การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดศรีสะเกษ**

**ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและองค์การบริหารส่วน
ตำบล**

โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความและเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ชั้น 1 2. ชั้น 2 3. ชั้น 3 4. ชั้น 4 5. ชั้น 5
2. เพศ

1. ชาย 2. หญิง
3. อายุ ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

1. อนุปริญญา 2. ปริญญาตรี 3. สูงกว่าปริญญาตรี
 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

1. ประธานบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง.....ปี.....เดือน
7. ขนาดพื้นที่ ตารางกิโลเมตร
8. ประชากร..... คน
9. อาชีพหลักของประชากร (เลือกเพียงข้อเดียว)

1. เกษตรกรรม 2. รับจ้าง
 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. สถานการณ์การศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของท่าน (ไม่นับซ้ำกรณีเปิดสอนหลายระดับ)

1. โรงเรียนที่เปิดสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมด แห่ง จำแนกเป็น
- 1.1 โรงเรียนอนุบาล แห่ง
- 1.2 โรงเรียนที่เปิดสอนก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา.....แห่ง
- 1.3 โรงเรียนที่เปิดสอนก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
ตอนต้น.....แห่ง
- 1.4 โรงเรียนที่เปิดสอนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น.....แห่ง
- 1.5 โรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้น.....แห่ง
- 1.6 โรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษา
ตอนปลาย.....แห่ง
2. โรงเรียนอาชีวศึกษา.....แห่ง
3. สถาบันราชภัฏ.....แห่ง
4. มหาวิทยาลัย.....แห่ง
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมพัฒนาชุมชน.....แห่ง
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล.....แห่ง
7. ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด.....แห่ง
8. ศูนย์การเรียนชุมชน.....แห่ง
9. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ.....แห่ง
10. ศูนย์ฝึกอาชีพ.....แห่ง
11. ห้องสมุดประชาชน.....แห่ง
12. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
13. ศูนย์กีฬา/นันทนาการ.....แห่ง
14. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

**ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา**

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประธานกรรมการบริหาร อบต.และปลัด อบต. เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา โดยสัมภาษณ์ในสาระตามเกณฑ์ดังกล่าวและในแต่ละสาระผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. มีคณะกรรมการการศึกษาที่มีศักยภาพในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่น

1.1. มีองค์ประกอบของคณะกรรมการการศึกษาเพื่อบริหารการศึกษาของท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาเป็นกรรมการหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- ตำแหน่งอะไรบ้าง
- คุณวุฒิอะไรบ้าง
- จำนวนของผู้ทรงคุณวุฒิ
- บทบาทหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิ
- ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการจัดหาของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อบริหารการศึกษา

ของท้องถิ่น

- ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดหาของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อบริหารการศึกษาของ

ท้องถิ่น

1.2. การจัดหาบุคลากรเพื่อบริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีการจัดหาบุคลากรเพื่อบริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

- มีวิธีการจัดหาบุคลากรอย่างไร
- บุคลากรทำงานตำแหน่งอะไรบ้าง

- จำนวนบุคลากรที่จัดหาในรอบปี
 - งบประมาณที่ใช้ในการจัดหาบุคลากรเพื่อบริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (จำนวน, ที่มา, เพียงพอหรือไม่)
- 1.3. การพัฒนาบุคลากรเพื่อบริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น
- องค์การบริหารส่วนตำบล ของท่านมีการจัดการพัฒนาบุคลากรและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

- วิธีการพัฒนาบุคลากร
- พัฒนาโดยใคร
- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร (จำนวน, ที่มา เพียงพอหรือไม่)
- จำนวนครั้งที่ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในรอบปี
- ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร
- ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร
- ข้อเสนอแนะในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร
- ท่านคิดว่าองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมในการพัฒนาบุคลากรหรือไม่ อย่างไร

1.4. การกำกับดูแล การปฏิบัติงานของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

- องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- มีวิธีการดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างไร
- กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยใครบ้าง
- งบประมาณในการดำเนินการกำกับดูแลบุคลากร (จำนวน , ที่มา , เพียงพอหรือไม่)
- จำนวนครั้งที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในรอบปี
- ผลสัมฤทธิ์จากการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร

- ปัญหา อุปสรรคในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร
- ข้อเสนอแนะในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากร
- ท่านคิดว่าองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมในการกำกับดูแลการ

ปฏิบัติงานของบุคลากรหรือไม่ อย่างไร

1.5. การดูแลความปลอดภัยของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

- องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีการดำเนินการ ดูแล ความปลอดภัยของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- มีวิธีการดำเนินการ ดูแลความปลอดภัยของบุคลากรอย่างไร
- ดำเนินการดูแลความปลอดภัยของบุคลากรโดยใคร หน่วยงานใด
- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการดูแลความปลอดภัยของบุคลากร (จำนวน ,

ที่มา,ความเพียงพอของงบประมาณ)

- จำนวนครั้งในการดำเนินการดูแลความปลอดภัยของบุคลากรในรอบปี
- ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินการดูแลความปลอดภัยของบุคลากร
- ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการดูแลความปลอดภัยของบุคลากร
- ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการดูแลความปลอดภัยของบุคลากร
- ท่านคิดว่าองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมในการดำเนินการดูแล

ความปลอดภัยของบุคลากรหรือไม่ อย่างไร

1.6. การสร้างขวัญ กำลังใจ ของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

- องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีการดำเนินการสร้างขวัญ กำลังใจของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- วิธีการดำเนินการสร้างขวัญ กำลังใจของบุคลากรที่บริหารและดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

- จำนวนครั้งที่ดำเนินการสร้างขวัญ
- งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการสร้างขวัญ กำลังใจของบุคลากร

(จำนวน ,

ที่มา,ความเพียงพอของงบประมาณ)

- ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินการสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่บุคลากร
- ปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินการสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่บุคลากร
- ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่บุคลากร
- ท่านคิดว่าองค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมในการดำเนินการ

สร้างขวัญ กำลังใจให้แก่บุคลากรหรือไม่ อย่างไร

1.7. มีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

- องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา หรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- วิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษา
- ตำแหน่งและจำนวนที่ดำเนินการบรรจุ แต่งตั้ง
- ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินการบรรจุ แต่งตั้ง
- ปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินการบรรจุ แต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษา
- ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการบรรจุ แต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษา

1.8. มีความพร้อมเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นตำแหน่ง ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นตำแหน่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของคณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- จำนวนครั้งในการเลื่อนขั้นตำแหน่งในรอบปี
- ดำเนินการเลื่อนขั้นตำแหน่ง
- ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการเลื่อนขั้นตำแหน่ง
- ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการเลื่อนขั้นตำแหน่ง

2. มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลเป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยสังกัดกระทรวงศึกษาธิการหรือไม่

1. ยินยอม 2. ไม่ยินยอม 3. ยังไม่มีการดำเนินการ
 4. อื่น ๆ ระบุ

2.2. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเป็นพนักงานท้องถิ่นหรือไม่

1. ยินยอม 2. ไม่ยินยอม 3. ยังไม่มีการดำเนินการ
 4. อื่น ๆ ระบุ

2.3. ครูและบุคลากรทางการศึกษายินยอมโอนมาทำงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเป็นพนักงานท้องถิ่นและตั้งใจปฏิบัติงานจนเกษียรอายุหรือไม่

1. ยินยอม 2. ไม่ยินยอม 3. ยังไม่มีการดำเนินการ
 4. อื่น ๆ ระบุ

3. มีแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและการ

สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3.1. องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- วิธีการดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ
- ระยะเวลาดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ
- งบประมาณในการดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ
- ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ
- ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ
- ข้อเสนอแนะในการดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ

3.2. องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมด้านการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- การจัดทำหลักสูตร
- การกำหนดนโยบายด้านการศึกษา
- การจัดทำแผนงาน/ โครงการด้านการศึกษา
- การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน
- การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน
- การแก้ปัญหาของนักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติด
- การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา
- การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา
- การตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
- ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา
- ปัญหา ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

3.3. องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีความพร้อมด้านการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- วิธีการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษ
- งบประมาณที่สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษ (จำนวน ที่มา เพียงพอหรือไม่)
- บุคลากรที่สนับสนุนการศึกษ
- สื่อการเรียนการสอนที่สนับสนุนการศึกษ
- อาคารสถานที่ที่สนับสนุนการศึกษ
- ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการสนับสนุนการศึกษ
- ข้อเสนอแนะในการดำเนินการสนับสนุนการศึกษ

4. มีศักยภาพด้านรายได้ที่จัดเก็บได้และสามารถจัดสรรเพื่อเป็นงบประมาณสมทบในการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

4.1. รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านจัดเก็บได้ ตามลำดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านจัดเก็บได้ ต่ำกว่า 12 ล้านบาทคือจัดเก็บได้ประมาณ..... บาท

รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านจัดเก็บได้ 12 – 20 ล้านบาทคือจัดเก็บได้ประมาณ..... บาท

รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านจัดเก็บได้มากกว่า 20 ล้านบาทคือจัดเก็บได้ประมาณ..... บาท

ปัญหา ข้อเสนอแนะในการจัดเก็บรายได้

4.2. สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

- อบต.ของท่านมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

อย่างไร

- จัดสรรงบประมาณในรายการใดบ้าง

- จำนวนเงินที่จัดสรรในการจัดการศึกษา / ปีเป็นเท่าไร คิดเป็นร้อยละเท่าไรของ

งบรายจ่าย

- ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา

- ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบศึกษาเอกสารเพื่อการวิจัย

สำหรับผู้วิจัย

เรื่อง

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

เรียน ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

แบบศึกษาเอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งกระจายอำนาจทางการศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ใน 2 ลักษณะ คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษายึดหลักการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการตามบทบาทดังกล่าวได้จะต้องมีความพร้อมและมีปัจจัยที่เกื้อหนุน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและทำการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ความร่วมมือในการเตรียมเอกสารเพื่อประกอบแบบการศึกษาเอกสารฉบับนี้ ซึ่งผลจากการศึกษาเอกสารดังกล่าวมีความสำคัญยิ่งต่อการนำไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวผดุงพร ธรรมดา

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

- โปรดเตรียมเอกสารให้ครบทุกข้อตามที่ อบต.ของท่านได้จัดทำขึ้น
- แบบศึกษาเอกสารฉบับนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์และอภิปรายผลในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบเป็นรายบุคคล

แบบศึกษาเอกสาร

การศึกษาความพร้อมของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารซึ่งส่วนใหญ่เป็นแผนที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตามเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษาของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา โดยศึกษาในสาระต่อไปนี้

1. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.1. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณ
 - อบต.ของท่านมีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านงบประมาณหรือไม่
 - 1. มี 2. ไม่มี
 - 1.2. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านบุคลากร
 - อบต.ของท่านมีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านบุคลากรหรือไม่
 - 1. มี 2. ไม่มี
 - 1.3. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
 - อบต.ของท่านมีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาหรือไม่
 - 1. มี 2. ไม่มี
 - 1.4. มีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านอาคารสถานที่และด้านวัสดุ ครุภัณฑ์
 - อบต.ของท่านมีแผนการจัดการศึกษาที่แสดงความพร้อมด้านอาคารสถานที่และด้านวัสดุ ครุภัณฑ์หรือไม่
 - 1. มี 2. ไม่มี
 - 1.5. มีแผนการควบคุม กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

- อปต. ของท่านมีแผนการควบคุม กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

2. มีแผนงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ

2.1. มีงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ

- อปต. ของท่านมีงานด้านการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

2.2. มีแผนงานด้านการเลื่อนตำแหน่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- อปต. ของท่าน มีแผนงานด้านการเลื่อนตำแหน่งที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา หรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

2.3. มีแผนงานด้านการสร้างขวัญ และกำลังใจของบุคลากรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- อปต. ของท่าน มีแผนงานที่แสดงความพร้อมเกี่ยวกับงานด้านการสร้างขวัญ และกำลังใจของบุคลากรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบริหารงานของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

3. มีแผนดำเนินการเพื่อสนับสนุนแผนงานด้านการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน

3.1. อปต. ของท่านมีแผนดำเนินการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ หรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

3.2. อปต. ของท่านมีแผนดำเนินการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

3.3. อปต. ของท่านมีแผนการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

4. มีศักยภาพการบริหารงบประมาณด้านการศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ และงบประมาณที่จัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

4.1. อบต.ของท่านมีแผนการบริหารงบประมาณทางด้านการศึกษาหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

4.2. อบต.ของท่านมีแผนการควบคุม ติดตามการใช้งบประมาณหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

4.3. อบต.ของท่านมีแผนการตรวจสอบการใช้งบประมาณที่โปร่งใสหรือไม่

1. มี 2. ไม่มี

โดยในแต่ละสาระศึกษาในประเด็นหลักต่อไปนี้

- หลักการ เหตุผล ความเป็นมา ความสำคัญของแผน
- วัตถุประสงค์
- เป้าหมาย
- วิธีดำเนินการ
- งบประมาณ / ค่าใช้จ่าย
- การติดตาม / ประเมินผล
- ระยะเวลา
- ผู้รับผิดชอบ
- ผลสัมฤทธิ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

ผู้วิจัยชื่อ นางสาวผดุงพร ธรรมดา เกิดวันที่ 12 กันยายน 2518 สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรีวิชาเอกการประถมศึกษา จากสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2541
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2545 ปัจจุบันรับราชการครูตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 ที่ โรงเรียน
บ้านแซ้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ อุทุมพรพิสัย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ศรีสะเกษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย